

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Felévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A büntetettek üldözése.

Irta: Soltész Imre csendőrfőhadnagy.

Mióta Kecskeméthy megszökött Budapestről, a fővárosi államrendőrség szükségesnek találta egy olyan utasítás kidolgozását, melynek alapján a szökésben levő büntetettek üldözése az eddiginél sikeresebben eszközölhető legyen. Belátta, hogy az eddig folytatott gyakorlat nemcsak hogy nem vált be, de sőt lehetővé tette, hogy a gonosztevők az egyszer sikerült szökésen felbuzdulva, még nagyobb orzátlansággal üzzék bűnös mesterségüket, tudva azt, hogy üldözésük elég gyakran sikertelen.

Oly nagy városban, mint Budapesten ugyancsak nehéz szerepe van a rendőrségnek, ha arról van szó, hogy egy megszökött büntettest kell elfogni.

Hány pályaudvar, hány közut, hány buvóhely könnyíti a menekülő helyzetét, melyek megfigyelése és átkutatása bizony nem könnyű dolog.

Az is igaz, hogy oly szabályt, mely a tennivalókra nézve minden esetben utmutatásul szolgálhat, felállítani nem lehet s nem különösen akkor, ha a büntettes a szökésére már jóleleve megtette az előkészületeket.

Egy a bűncselekmény színhelyéhez közel levő buvóhelyen előkészített áruha, kellő festőszerek, vendég-haj, egy jó borotva, megteszik azt a szolgálatot, hogy egy kisebb vidéki állomáson felszálló gonosztevő az őt nem ismerő rendőri közegek előtt, a felismerés veszélye nélkül tovább utazhasson.

Mindazonáltal szükséges, hogy a büntettes üldözésére hivatott rendőrhatalóság vagy közeg ily eset előfordultával ne veszítse el a fejét s ne kövessen el oly mulasztásokat, melyek már csupán néhány óra múlva is helyrehozhatatlan hátrányokkal járhatnak, hanem hogy legyen valami utasítás, mely a legnagyobb előrelátással lett kidolgozva s melynek alapján minden esetre sikeresebben lehessen eszközölni az üldözést, mintha az illető csak az eset után, izgatott lelki állapotban kezd kapkodni s gondolkodni a tennivalókon.

Nem ismertethelem az államrendőrségi utasítást, mert ezáltal megfosztanám azt titkos jellegétől, már pedig anélkül az egész egy hajítófút sem érne, miután a szökni szándékozó büntettesnek is az lenne az első törekvése, ha szökését előre előkészítette, hogy ezen

utasítás rendelkezéseivel megismerkedve, azt kijátssza. Célom csupán az, hogy ennek kapcsán rámutassak nálunk is a tennivalókra.

Nézzük röviden, hogy mi e téren az eddigi gyakorlat?

Az őrsparancsnok egy büntettes szökése esetén távirati jelentést tesz a szakaszhoz, az ügyészséghez s a tettes üldözése végett a szomszédos őrsöket táviratilag megkeresi.

Feltéve, hogy a tettes éjjel szökött meg s az őrsparancsnok a rákövetkező nap folyamán tesz távirati jelentést a szakasznak, s legjobb esetben a szakasz még aznap a sokszorosított parancsokat a tettes üldözése végett kiadja a szomszédos járásoknak, mégis, mire azok a parancsot kézhez veszik s járőrt küldenek ki oly elképzeltető pontokra, hol a menekülőt feltalálni vélik, a tettes menekülésétől számítva legkevesebb 36 óra eltelik. Már most hogyan képzelhető el egy oly szökésben levő büntettes, ki a mai közlekedési eszközökkel 36 óra alatt a szomszédos járások területét el ne hagyná?

Manapság 24 óra alatt Orsováról Bécsbe lehet utazni gyorsvonaton s a fenti 36 órai időből még mindig marad 12 órányi ideje a menekülőnek, melyen belül Ausztria határát is átlépheti.

Ha tehát 36 óra alatt az egész monarchia területén át lehet utazni, hogy ne utaznék át a menekülő tettes a szomszédos járások területén?

A vádhatóság és a bíróság a megszökött büntetettek üldöztetésére — tekintve az elfogatóparancs vagy a nyomozólevél kibocsájtásával járó idővesztéséget — azonnal intézkedést nem tehet, ezt tehát nekünk kell megtennünk, elve azon jogunkkal, a mivel a szolgálati utasítás 117. §. VI. b) pontja és 151. §-a felruház.

Ezt az intézkedést pedig még az őrsről, a szökés tudomásul vétele után azonnal kell megtennünk. E célból legjobban felhasználható a vasuti menetrend-könyv, hol a szökés helyéhez legközelebb fekvő vasuti állomásról induló vonatok útirányait s az érkezés és indulás idejét is feltalálhatjuk.

Mindenesetre tisztában kell lennünk a bűncselekmény elkövetésének idejével, hogy így a menetrend-könyv felhasználásával megtalálhassuk azokat a gőcpontokat, amelyeket a menekülő még gyorsvonaton

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsó finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia bézi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfuvó-hangszer, húr, stb. míg **Reményi** legújabb kézzel készítették át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségtetés díjtalanul. Kíván a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

sem érhetett el, hogy azon pontokra táviratot menesztve elfogása végett lépéseket tehesünk.

Az ilyen góczpontok kijelölése a menetrendkönyv felhasználásával minden órs részére egy vázrajzon már eleve eszközendő volna, feltüntetve ott azokat a csendőr-őröket, városi rendőrhatalóságokat vagy határrendőr-kirendeltségeket, melyek a vasuti állomás megfigyelésére e tekintetben a leghivatottabbak s a cél érdekében a legnagyobb sikerrel járhatnak el.

E tekintetben utmutatásul szolgálhat az államrendőrségnek ez irányban kidolgozott utasítása.

Fel kell említenem, hogy minden egyes esetben a megkeresett hatóságok között legyen a budapesti államrendőrség főkapitánysága is, mert e hatóság területén a menekülő gonosztevő elfogatása, a rendelkezésére álló nagy apparátusnál fogva a legvalószínűbb.

De nemcsak ezt az üldözési hálózatot feltüntető vázrajz volna minden órson kéznél tartandó, hanem a szükséges megozimizott, lebélyegzett s aláírt távirati űrlapok is, hogy azonnal kitöltve s express jelzéssel ellátva feladhatók legyenek.

Magától értetődik, hogy mindez zárt borítékban, biztos helyen volna őrzendő, nehogy avatatlank is hozzá férve vagy a szolgálati titok elárulásával az érdekelt gonosztevők is tartalmuk felől tudomásba helyeztesenek.

Az üldözés sikerét a távirati, írásbeli avagy távbeszélő megkeresés ügyes szövege is elősegíti.

E tekintetben tartsuk szem előtt a következőket: A megkeresés szövegébe felveendő a menekülő gonosztevő legpontosabb személyleírása, a szökés ideje, iránya, volt-e utlevele, s ha igen, az hová szólott? Mit vitt magával; pénzt, ruhaneműt, csomagot, s ez utóbbiak hogy néztek ki, a pénz mily nemű és összegű volt? Volt-e utitársa, s mi volt különös ismertetőjele? Mily módon menekült? Hajón, vasuton, kocsin vagy gyalog? Hová váltott jegyet? Melyik a születési és illetőségi helye, hol laknak ismerősei s hozzátartozói avagy czinkostársai, a kikhez esetleg utazhatott volna?

E tekintetben az illető hozzátartozói, ismerősei kikerdezendők, bizonyosság okául fényképe megtekintendő s esetleg egy ilyen fénykép az ügyészségnek és az államrendőrségnek is beküldendő. Itt megjegyezni kívánom, hogy ez adatok megszerzése végett esetleg a szolgálati utasítás 114. §-a értelmében házkutatás is volna tartandó.

Ha a tettesnek netalán valamely tárgyon maradt az ujjlenyomata, ez a tárgy megszerezve és gondosan elcsomagolva az ügyészségnek megküldendő.

Ha az üldöztetési hálózatban megjelölt góczpontokra már az óra táviratozott volna, úgy a szakasz részéről azoknak a helyeknek, órököknek és hatóságoknak a megkeresését, illetve utasítását tartanám a legsürgösebbnek, melyek táviratállomással nem rendelkeznek, mivel

az írásbeli parancsok és megkeresések sokszorosítása a rendelkezésre álló kézi sajtón eszközölhető. Itt azonban a sokszorosítás a távirat megérkezése után nyomban eszközendő, mely célból a szakasz állomáshelyén levő óra minden egyes embere a kézi sajtó kezelésével megismertetendő volna, hogy a sokszorosítás még az esetben is lehető legyen, ha az ily órson csak egy fő is volna hon.

E sokszorosított példányokból elkészült legelsőkből azokra a pontokra küldendőek el, melyek az órától távirati megkeresést nem kaptak.

Sajnos, a menekülő büntettes gyors üldözése a monarchia határain túl már akadályokkal jár.

Az akadály főleg az, hogy elfogató parancs nélkül külföldi államok hatóságaiboz megkeresést nem intézhetünk.

Alkalmoszerűnek tartom itt megjegyezni, hogy a legtöbb állammal ugyan egyezményünk áll fenn arra nézve, hogy a büntettesek onnan kiadassanak. A kiadatási eljárás azonban eddigelé mindig bosszadalmas bírói uton történik, pedig történhetnék esetleg egy központ létesítésével rendőri uton is, mert ez esetben, különösen lopás és sikkasztásnál az elidegenített tulajdon még nagyrészt a tettes vagy büntetés birtokában lévén, megmenthető lenne.

Az eddigi gyakorlat mellett az üldözésre nézve — tisztán a monarchia területére szorítkozva — szükségosnek tartom még megjegyezni az alábbiakat.

Megtörténhetik, hogy a büntettes hajón igyekszik menekülni. Ez esetre ismernünk kell gőzhajóink menetrendjét s azok felhasználásával kell a kikötők rendőrhatalóságait a menekülő elfogása végett megkeresni.

Úgy a hajók, mint a vasutak legújabb plakátszerű menetrendjét a forgalmi főnökség hivatalból köteles az állomáson levő csendőrségnek megküldeni: s ezek a menetrendek az órson megfelelő helyen kifüggesztendők.

A vasuton menekülő gonosztevők üldözése, ha hazánk határain átjutni igyekezzenek, legsikeresebben a határrendőrség közegeivel eszközölhető, mivel ezek a kívándorlók kutatását a mozgó vonatokon is eszközlik s ily büntetteseknek a kívándorlásban való megakadályozása egyik főkötelességüket képezi.

Ily módon tehát nem vagyunk annak az esethez képe, hogy az illető a vasuti góczpont előtt, hol netalán már előre értesített rendőrközeg várja, valamely kis állomáson kiszállva elmenekülhessen.

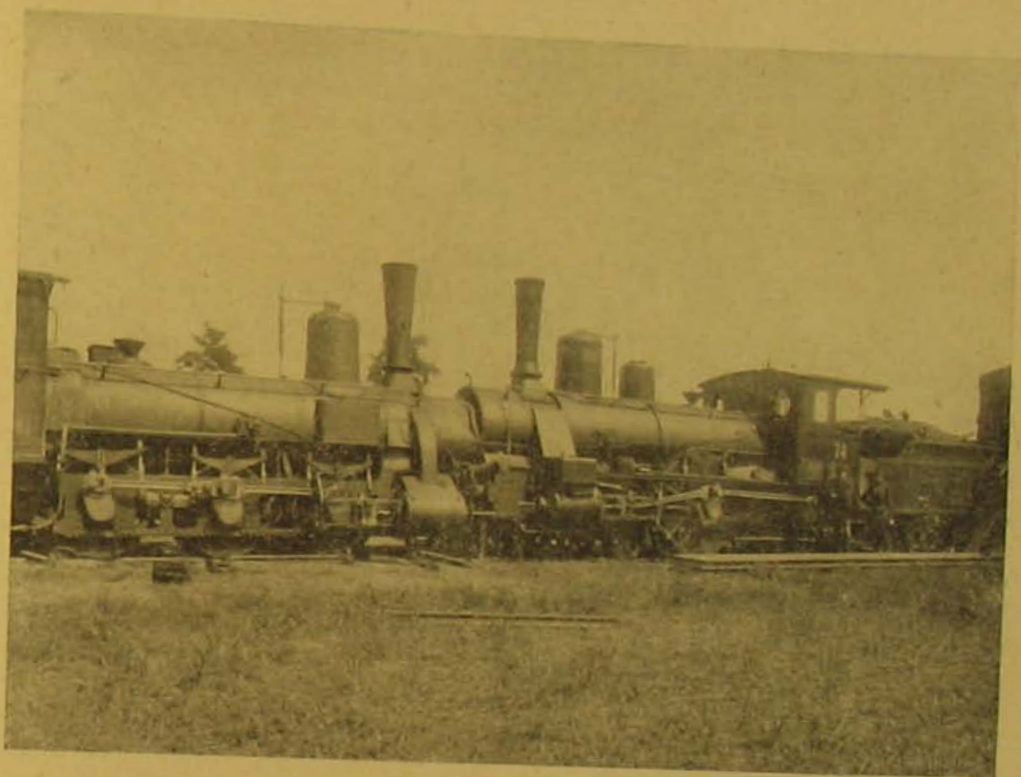
A monarchia másik államába netán már átjutott büntettesek elfogása végett intézett távirati megkereséseinket czélszerű, ha németül írjuk meg, mert ha azt magyarul szövegezzük, míg a magyar szöveget a fordító hivatalba küldik s az onnan visszajön, különösen ünnepnapok közbejöttével, annyi idő telhetik el, a mennyi talán elegendő arra, hogy a menekülő a megkeresett hatóság területét elbagyassza.

A legjobb órák,

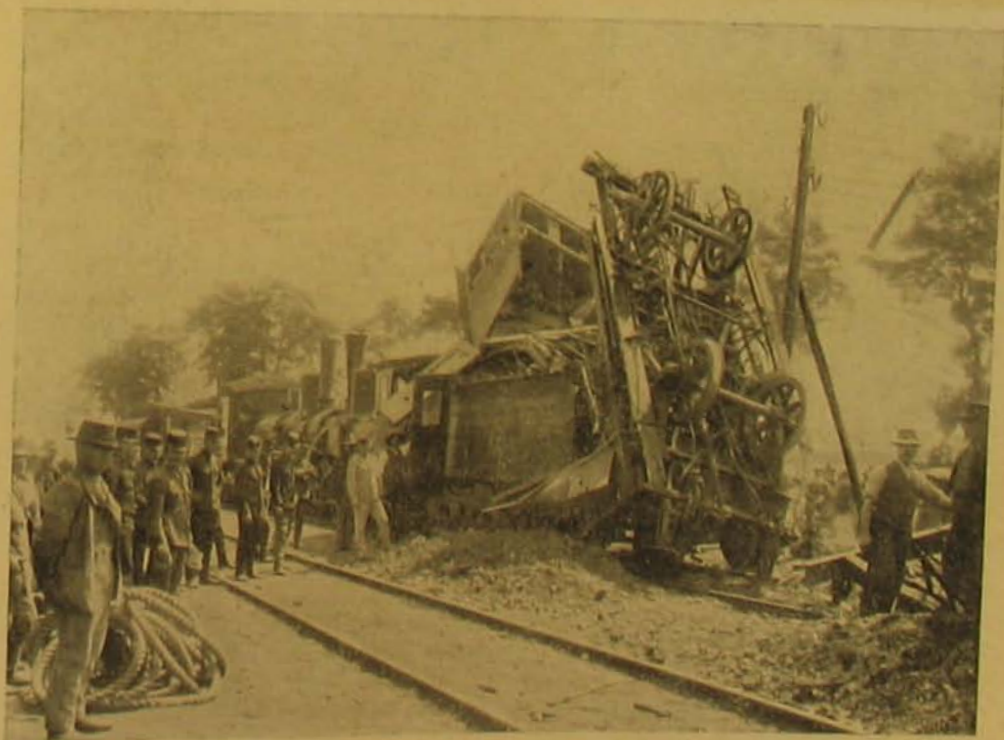
legsolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, nagy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden,
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

A két összenéközött mozdony.

A tehervonat roncsai.

A szoboszlól vasúti szerencsétlenség.

Németül tudó csendőr minden osztrák határmenti őrsön van; a belsőbb őrsökön pedig mindig akad oly hivatalos közeg, ki a magyar szöveg németre fordításában nekünk segédkezhetik.

Az őrs által táviratilag megkeresett őrsöket, hatóságokat stb. utólag részletes írásbeli megkereséssel is informálni kell az ügy állásáról s a menekülő gonosztevő kilétéről s egyéb viszonyairól.

E tekintetben egyes nyugati államok rendőri intézkedése nagyon kifejtett.

Például Németországban, ha egy sikkasztó megszökik, a rendőr az illető személyleírását kikutatva, nyomban a táviratbivatalba siet, ott a magántávíratozást azonnal beszünteti és kapcsolást kér az összes összeköthető vonalakra s sajátkezüleg egyszerre 20–30 helyre is leadja a táviratot, melyben a sikkasztó letartóztatását kéri.

Ilyen formán ritkán esik meg, hogy a délelőtt tíz órakor Berlinből megszökött sikkasztó legkésőbb a délután folyamán a német birodalom valamely, még akár legmesszebb levő városában fel ne tartóztatnának.

A táviró mellett rendelkezésünkre áll most már a telefon is.

A telefon könnyen kezelhető s manapság már majdnem minden őrsön van. A bol tehát rendelkezésünkre áll, ott azt igénybe venni el ne mulasszuk s a tettes üldözése végett minden helyre adjunk le telefonmegkeresést, a hová díjmentesen beszélni lehet.

A távbeszélőn való díjmentes beszélgetésre rendelkezésre nem álló helyekre, mivel a költségek fedezésére az őrsökön pénzalap nincs, csakis táviratilag intézhünk megkeresést.

Üdvös volna minden esetre a telefonköltségeket úgy átalányozni, hogy legalább az őrsről 24 órán belül elérhető pontokra ily büntettesek üldözése esetén díjmentesen lehetne beszélni.

Megjegyezni kívánom, hogy az őrsparancsnok a büntettesek üldözése végett teendő munkálatoknál legényeége munkaerejét czéleszerűen ossza el olyképpen, hogy az egyik például telefonáljon, a másik távirati, a harmadik írásbeli megkereséseket sokszorosítson, szóval, hogy egy és ugyanazon időben a rendelkezésre álló összes közlekedési eszközök igénybe vétessenek.

A távbeszélőn vagy távirón első sorban azon helyek rendőrhatalóságait és őrszeit kell felhívunk, melyekre a kéznél fekvő vasuti vagy hajó menetrend szerint a büntettes legelőbb érhetet, míg későbbre hagyható azon helyek felhívása, hová az őrskörletből induló vonat vagy bajó csak később érkezik.

Helyén való dolog megjegyezni, hogy miután ujabban az állandó vasuti csendőrügyleti szolgálat a legtöbb állomáson beszünttetett s lebet, hogy az őrs a vasuti állomástól csak távolabbi községben van, vagy csakély létszám mellett esetleg senki sincsen az őrsön, a távirati megkeresés a fontosabb vasuti állomások főnökeihez is intézhető, ez azután vasuti személyzet-

vel, a netán jelenlevő valamely rendőri közeggel vagy vonatkisérről kalauzaival szemmel fogja kísértetni a szökevényt, vagy esetleg fel is fogja tartóztatni.

Az őrsökre érkező távirati, távbeszélői vagy írásbeli megkeresés vétele után minden egyes őrs tartsa kötelességének ne csak saját közgeivel a vasuti, hajó és a személyszállító egyéb eszközök állomásait felügyeltetni s a szökevényt minden elképzelhető ponton keresni, hanem az őrsállomáson levő összes más rendőri hatóságokat, úgymint az esetleges városi rendőrkapitányi hivatalt, határrendőrkapitányságot avagy kirendelteaéget s a főszolgábirói hivatalt felkérni, hogy a szökésben levő tettes üldözése végett, a saját közgeikkel is hassanak közre. Ily kötelességtudás mellett megkönynyittetik a megkereső őrs helyzete is, mert így egy és ugyanazon helyre nem kell mindegyik hatóságnak külön megkeresést küldeni.

Hangsúlyozni akarom még, hogy az általam kifejtett széleskörű üldözési eljárás csak nagyobb szabásu bűncselekmények tetteseinek üldözése esetén eszközöndő, míg csakélyebb jelentőségű esetekben s olyankor, ha a tettes menekülési iránya ismeretes, az üldözés mértékét jelentékenyen szűkíteni és módosítani kell.

Kisebb bűncselekmények fennforgása esetén, ha a szökés iránya ismeretlen, a közönséges távirati megkeresés elhagyható, s helyette csupán a szakasz sokszorosított parancsaival lesz a menekülő tettes üldözése elrendelve.

Ez okból a szakasznak teendő jelentésében az őrs mindig jelezze, hogy az elrendelt helyekre távirati megkeresést küldött-e vagy sem.

A szivarkatárcza.

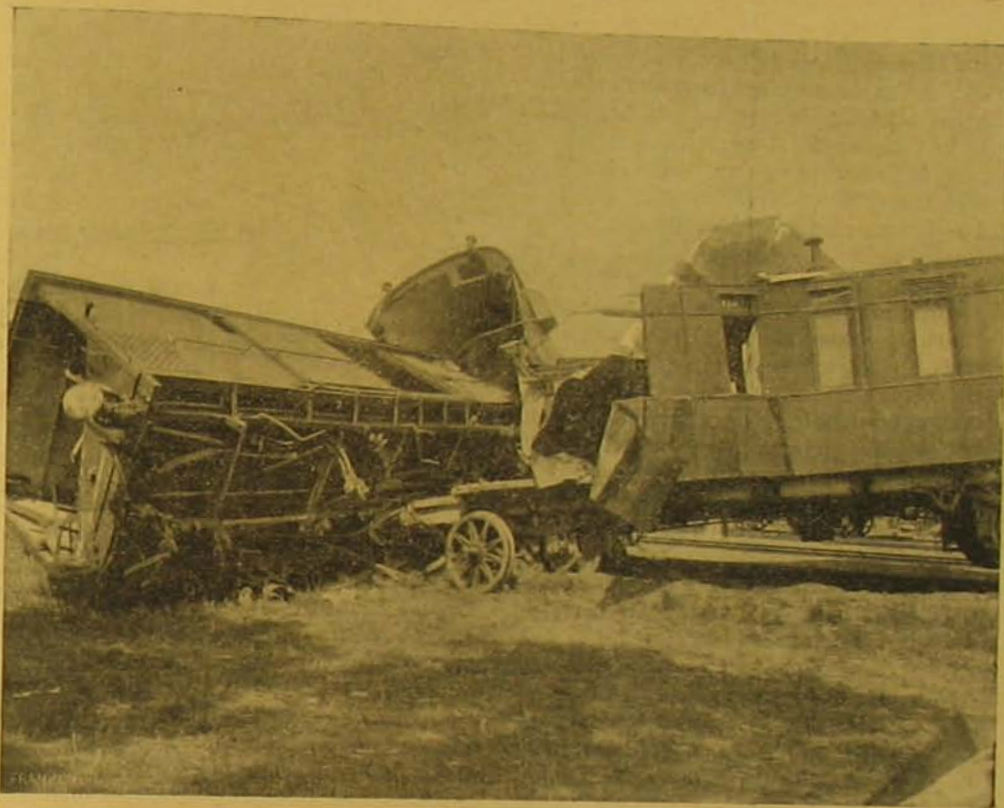
Irta: Pétervári István csendőrőrmester.

Pár évvel ezelőtt szolgálattételre a holicai őrsre belyeztettem át. Hogy fontos hivatásomnak megfelelőhesek, első kötelességemnek tartottam a helyi és személyi ismereteket megszerezni. Egyik szolgálatom alkalmával M. A. nyugalmazott jószágigazgatóval találkoztam, ki rövid párbeszéd után cigarettával kínált meg. Elfogadtam, s bár a tárczát kezében tartotta, mégis jól megfigyelttem azt.

Gyönyörű, mintegy tíz ezentiméter hosszú és nyolcz centiméter széles domboru, ezüst lemezből készült tárcza volt, külsőjének közepén M. A. monogrammal, mely az igazgató vezeték és keresztnevének kezdőbetűje volt.

A tárcza szélén öt milliméter szélességű aranyozott sík volt beégetve. Az őrsjárat leportyázása után, midőn az őrsre bevonultunk, legnagyobb meglepetésemre az őrsparancsnoktól megtudtam, hogy a nyugalmazott igazgatót a találkozásunk szinbelyétől, mintegy tíz lépényi távolságra balva találták.

Miután a bullán levő ruha zsebében értékes aranyóráját, lánczát, arany gyűrűjét az ujján, tárczájában pedig 35 korona készpénzt és egyéb magániratait megtalálták, és a bullán semminemű külerőszak nyomai nem voltak, kizártnak tartották a bűncselekmény fennforgását annál is inkább, mert a bonczolást foganato-

A szoboszlói vasúti szerencsétlenség. — A személyvonat kálauz-kocsija.

sító orvosok a balál okát gutaütésnek konstataáltak. A hullaboncsolás után egy járőr még puhatolódzott, de miután az igazgató házvezetőnjét is kikérdezte a bullától esetleg hiányozható tárgyakra, s mert az asszony semmi hiányt nem tudott felfedezni, csak a szivarkatárczát, a további nyomozás abban hagyatott.

Két nap mult el az eset után, midőn korán reggel Cz. J. holicai lakos az ottani malátagyárban alkalmazott gépész azon panaszszal jött a laktanyába, hogy az éj folyamán zárt lakásában lévő zárt szekrényéből meg nem állapítható módon ismeretlen tettes 150 korona készpénzét, hét drb. 20 koronás és egy drb. 10 koronás bankjegyekben, egy aranyórát lánczczal, egy pecsétnyomó aranygyűrűt és egy pár gyémántkövű női arany fülbevalót elloptott. Kérte a nyomozás megindítását, de hozzátette még azt is, hogy a tettes nem lehet más, mint P. J. holicai lakos. Őt gyanusítja leginkább azért, mert a közelmultban is három hizott ludját ellopta, mely lopásért 50 korona kártérítés mellett kiigyezttek, s így a lopás titokban maradt.

Az eset nyomozására Romauer Károly őrmester, mint járőrvezető, én pedig mint másodcsendőr lettünk kivevényelve.

A helyszínére érkezve az őrmester elsősorban a károست kérdezte ki a lopás körülményeire nézve. Ez izgatottságában röviden elöadta, hogy a lopást megelőző napon reggel a felesége a rokonai látogatására elutazott, mert a rokonok azt irták nekik, hogy betegok.

Ő, miután azon a héten a gyárban éjjeli munkás volt, megígérte a feleségének, hogy a lakás kulcsait szokásuk szerint a konyhaajtó belsején lévő szegen fogja hagyai, nehogy esetleg éjnek időjén feleségének a kulcsokért a gyárba kelljen fáradni. Este nyolcz órakor

megvacsorázott, a szobában lévő szekrényt, melyből a tárgyakat ellopták, bezárta, a kulcsot pedig a szekrény tetejére tette. A szoba, valamint a konyha kulcsokat pedig elzárásuk után a konyha belső üvegtáblás ajtajának egyik nyitható és csak kívülről egy forgatható kapcsolással zárható tábláján benyulva, az említett szegre akasztotta, a konyha külső ajtaját csak betette, de be nem zárta, az utczakapu kulcsát pedig a kapu elzárása után a kapu alá dugta.

Másnap reggel, mikor a gyárból hazajött, látta, hogy a felesége meg nem érkezett. A szobába érve, észrevette, hogy a lámpa, melyet távozásakor az éjjeli szekrényen hagyott, az asztalon van, az utczára nyíló ablak pedig a diványon hagyott, párnával van bedugva. Rosszat sejtven, a szekrényt kinyitotta és a lopást felfedezte.

A helyszini szemle megtartása alkalmával az őrmester a szoba padlóján talált három darab félig elégetett bengáli gyufaszálon kívül semmi más nyomot, melyből a tettes kilétét következtetni lehetett volna, nem tudott felfedezni, s miután a károستól megtudta, hogy ők a talált gyufához hasonló gyufát nem használnak, azokat a tettes által a lámpagyújtáshoz elhasznált gyufa maradványainak gondolva — magához vette, de miután a káros arra nézve, hogy a lakásán kik azoktak megfordulni s kik lehetnek a ház viszonyaival ismerősök utbaigazitást adni nem tudott, megígérte neki, hogy ha a felesége hazajön, őt is ki fogja kérdezni s elhatározta, hogy a nyomozást egyelőre helyben folytatjuk.

Ezek után az őrmester, bár P.-t a tettel nem gyanusította, mégis a községházára hivatta, s ott úgy a ludlopásra, mint a pénz- és ékszerlopásra nézve kikérdezte.

Es a libalopást beismerte, de a pénz- és ékszerlopás-

han való áratlanságá bitelt érdemlő tanuk által igazolt alibijével be is bizonyította.

Másnap a káros feleségének hazajöveteléről értesülve, azt is kikérdeztük, de az is csak azt hangoztatta, hogy házukban három évi ottlétük óta nem fordult meg senki idegen, s így a ház viszonyaival nem lehet senkisésem ismerős. Miután az őrmester látta, hogy a helyszínen a nyomozás sikeres keresztülvezeléséhez semmi kiinduló fonalat nem tud felfedezni, még tovább puhatólództunk, majd pedig eredmény nélkül bevonultunk.

Az őrmester a bevonulást követő napon korán reggel még az ébresztő előtt, miután azon hét lefolyása alatt órákórletünkbe tartozó községekből már a negyedik tüzesetet jelentették, ismét nyomozó szolgálathat ment.

Az őrmester távozása után eszembe jutott a pénz- és ékszerlopás, s azon gondolkodtam, hogy miként is lehet az, hogy a káros lakásán három óvig idegen ember nem fordult meg.

Ugy a káros, mint annak felesége, a kikérdezőskor előadták, hogy az asszony azért utazott el rokonait meglátogatni, mert azt irták nekik, hogy betegeg. Kérdés tehát, hogy ki kézbesítette nekik a levelet. Bizonyára a levélhordó. A káros ház viszonyait illetőleg pedig a levélhordók is idegenek. Három levélhordó volt Holicson és mind a három kiszolgált esendőr volt, így elhatároztam, hogy a levélhordókat is kikérdezem.

Reggel a levelek feladása végett károsan postára menve, S. J. levélhordóval találkoztva megtudtam, hogy a kérdéses levelet ő kézbesítette Cz.-eknek a lakásukon, ott találta a káros. annak feleségét és Ulechla József holicsei lakos szabóságát, ki a káros feleségének varrógépjén nadrágot foltozott.

Ezek után a káros lakását a mentem és a helyszíni szemlét újból a legrészletesebben megejtve, a házhoz tartozó és egy magas deszkapalánkkal körülkerített kert belsejében a fu és bokrok átvizsgálása alkalmával egy Ulechla József emléke a steini fegyházból feliratu haloggyufatartót találtam, melyben a káros szobájában talált gyufához hasonló bengáli gyufa volt.

Miután Ulechla-t még nem ismertem, annak kiléte után kérdezősködvé megtudtam, hogy nevezett négy évi fegyház kitöltése után csak három hét előtt jött haza Ausztriából.

Megtudtam azt is, hogy Ulechla a lopás estéjén az egyik korcsmában bengáli gyufával gyújtott cigarettára.

Tovább puhatólódva az egyik szöveterkeskedőnél megtudtam, hogy Ulechla 40 koronáért sző etet vásárolt, és az ottani dobánytőzsdében egy 20 koronás bankjegyet is váltott.

Ulechla Józsefet ezek után elővezettem és kikérdezttem a lopásra nézve. Nevezett bár beismerete, hogy a gyufatartó az övé, a lopást mégis tagadta s azt állította, hogy a gyufatartót már egy héttel előbb vesztette el ott, mikor a károsnál dolgozva a kertben természeti szükségét végezte.

Azt is tagadta, bár a kereskedők szemébe mondták, hogy negyven koronáért szövetet vásárolt és hogy a dobánytőzsdében husz koronáért váltott. S azt állította, hogy mióta a községben tartózkodott, csak 12 K.-t keresett.

Meg is motoztam őt, de nem találtam nála pénzt, csak egy ezüst szivarkatárczát, melyet szemügyre véve, meglepetéssel láttam, hogy az igen hasonló ahhoz, a melyet — mint fentebb említettem — az időközben elhalt jószágigazgatónál láttam, csak annyiban különbözött attól, hogy monogram nem volt rajta, hanem ennek a helyén egy három cseztiméter átmérőjű gömbölyű sárgarézszőlő kézzel készített korcsoska és benne Ulechla

fényképe volt, melyre azt hazudta, hogy a tárczát, úgy a hogy van, újkorában Béreshen vette és a fényképet is ott készítette.

Rövid szemlélgetés után a tárczát az igazgató tárczájának ismertem fel, s miután gyanus volt előttem, hogy az ezüst tárczán ónnal egy a tárcza esbességát, serto sárgarézkeret van rá erősítve, nem hittem el, hogy az újkorában így lett volna készítve. Elővettem tehát zsebkéscmet és a rézkeretet lefosztítottam a nagy meglepetésemre az elhalt jószágigazgató M. A. monogramját fedeztem fel alatta.

Ulechla azt látva, megtört és töredelmes vallomást tett.

Beismerte, hogy Gödingről Holicra foló jövet, az említett gyalogut mellett holtan elterülve találta a jószágigazgatót.

Előinte azt hitte, hogy az igazgató alszik. Hozzá közeledett. S miután látta, hogy még van halva, zsebeit kikutatta, s pénztárczájából 900 korona készpénzt bankjegyekben, és az említett szivarkatárczáját magához vette és távozott.

A többi pénzt és ékszert nála hagyta azért, hogy a hullát feltalálók a lopást ne sejtécsék. A keretet pedig órájáról levette, s miután a fegyházban bádogos mesterceget tanult, így mint szakember azt a monogram felismerhetetlenné tettele végett annak fölébe ragasztotta. Beismerte ezután a Cz. kárára elkövetett lopást is.

Mentségül felbozta, hogy a legjobb akarat mellett sem tudott állandó helyet kapni, mert mint fegyházviselt embertől mindenki irtózkodott. S miután szülei is kitagadták, több napi koplalás után a károsult Cz.-nél kapott munkát s ott dolgozott. Közben a házasúrnak az asszony elutazásáról beszélgettek. Pesszél közben a gyanútlan károsultak elárulták a kulcsok elhelyezésének titkát. Tudva, hogy gazdag zsákmányra tesz szert, a kisértés ördögének nem tudott ellentállani.

Beismerte végül, hogy a hünjeleket a holicsei temetőben lévő kálváriadombon elhelyezett feszület tövébe kaparta el a lopott pénzéért vásárolt szövet kivételével, melyet egy gödingi szabóhoz adott, hogy ruhát varrjon belőle. Ezeket elő is kerítettük s Ulechlával együtt a bíróságnak átadtuk.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Egy rablógyilkosság gyors és sikeres kiderítése.

Közlő: Dinecz Samu esendőr ez. őrvezető.

Folyó évi márczius hó 21-én éjjel fél 11 órakor nagy lármával három somosnyfalusi ember jött a lemesi esendőrlaktanyába s panaszkodta, hogy a községükben özv. Miklós Jánosné nevű 89 éves agg nő, ki a falu végén egyedül lakott, esteli 7 óra tájban, a saját háza padlásán a szalmán fekvő, összezuzott fejfel és összevagdalt testtel, vérbe fagyva találták.

Az ügy nyomozására én és Tóth Pál esendőr lettünk kivényelve s kocsin azonnal a helyszínére indultunk. A hullát már nem találtuk a padlásán, mert a falusi emberek, nem ismervén az erre vonatkozó szabályt, lehozták onnan és ágyába fektették.

Özv. Miklós Jánosné a falu végén lakott. Legközelebbi szomszédja egy özvegy asszony körülbelül 40 lépésnyi távolságban lakott tőle. Egyedül élte öreg napjait. Egyetlen fia Amerikába vándorolt ki és vagyonát, mely a házastelek feléből állott, egy akkortájt még Amerikában tartózkodó, de később hazajött földijének eladta. Ugyancsak ennek adta el az özvegy is a maga részét azzal a feltétellel, hogy őt életfogytig élmezse és eltartsa. Ez az ember a lakosság előtt nem valami jó hírben állott s ugy ez okból, de tekin-

tettel még arra is, hogy annak az embernek a felesége vette észre a gyilkosságot és maga az ember hozta le a hullát a padlásról: előttünk igen gyanúsak történtek föl.

De gyanúsá vált a gyilkosságban egy koldus család is, mely fölővvel előbb a meggyilkolt nőnél lakott és elköltözéskor özv. Miklósnét meglópták, a mi mintt veszekedés is volt közöttük.

Ezekon kívül egy fiatal emberre is volt gyanunk, a ki el'én özv. Miklósné egy izbon egy testisörtési ügyben tanuskodott s azt, ennek alapján a bíróság el is ítélte.

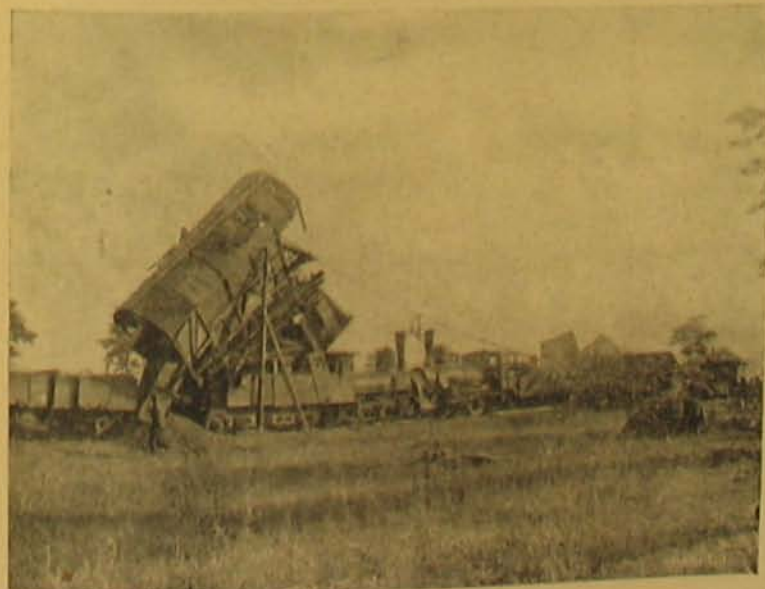
Ezeket azért kellett előre bocsátanunk, hogy az olvasó megfelelő képet alkothasson magának az ügy bonyolultságáról.

A helyszíni szemlét megejtván, megállapítottuk, hogy az özvegvet éjjel álmában gyilkolták meg a saját fejszéjével. Köznapi ruháját az ügy előtti széken találtuk, a mint azt este lefekvés előtt oda rakhatta. A gyilkosság megtörténte után a tettesek a padlásra huzolták fel a hullát, az eközben keletkezett vérnyomokat pedig az áldozat lisztjével behintették. Ezután öszszeszedve az áldozat ügy- és ruháit és a fejszét is, mellyel a gyilkosságot elkövették, az ajtó maguk után bezárva eltávoztak s az említett holmikat magukkal vitték.

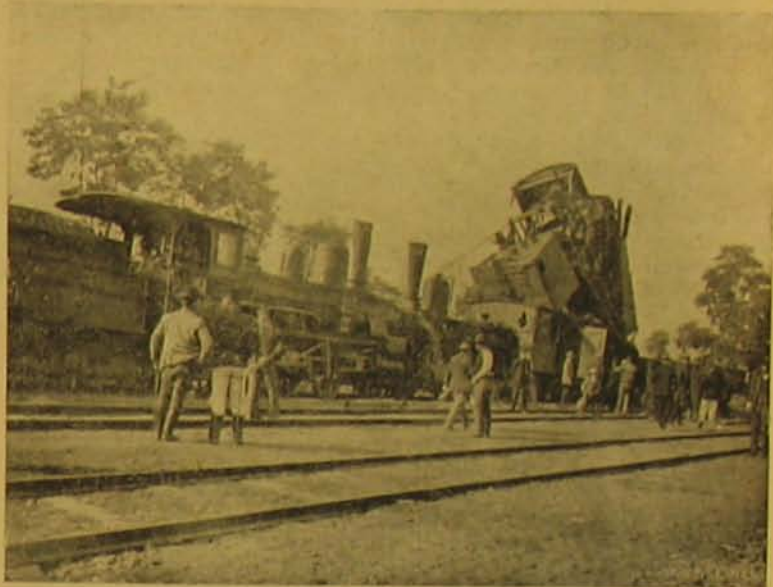
Eme körülmények megállapítása után a hullát két polgári egyén őrizetére bízva, a gyanúsított tettesek felkeresésére és kikérdezésére indultunk.

A házastelok fentebb említett tulajdonosa, valamint a szintén gyanúsított fiatal ember is teljesen elfogadhatóan igazolta alibijét, minőlfogva a koldus család felkeresésére indultunk. Ez a család a mintegy hat km.-nyire levő Rende községben lakott.

Rendém két esküdtet vettünk magunkhoz s úgy mentünk a gyanúsított lakására. Mintán még eddig semmiféle bizonyítékunk nem volt ellenük, arra az első bonyomásra fektettük a fősulyt, a mit váratlan megjelenésünk fog okozni. Ebben a reményben azonban alaposan csalódtunk, mert leszámítva azt a csekély igazatosságot, a mit az éjjel való megjelenésünk okozott, semmi különös meglepetést nem vettünk észre az egyes családtagokon, úgy, hogy első tekintetre odajövetelünk is eredménytelennek látszott. Csak az volt feltűnő előttünk, hogy a családdal együtt ott volt a férj is, a ki pedig — tudtunkkal — hosszabb idő óta elváltan élt nejétől.

A szoboszlól vasúti szerencsétlenség. — Az egymásra torlódt vasúti kocsik az öszszoitkozás után reggel hat órákor fölőve.

Az egymásra torlódt vasúti kocsik az öszszoitkozás után reggel hat órákor fölőve.

A szobában nedves ruhákat találtunk kiterogotva, a melyekről látható volt, hogy csak előző este mosták ki. Ezeket megvizsgálva, az egyik darabon, a mennyre a kicsike lámpa gyenge világításánál ki lehetett veenni, egy nagyobb terjedésű, de a mosás folytán már elhalványodott vérfoltot fedeztünk föl.

Kérdőst intéztem hozzájuk az iránt is, hogy hány fejszőjük van. Azt felelték, hogy kettő s azokat mindjárt elő is mutatták. Rozsdás volt mind a kettő, meglátszott, hogy régeon nem voltak használatban.

Az éjjeli időben nem tartottuk öszszoránok a házkutatást, de a családot sem akartuk ott hagyni, minőlfogva a lakást velők lezártattuk s az egész családot a községházára kisérve őrizet alá vettük.

Reggel kikérdeztük egyenként a gyanúsítottakat. Mind a három — a férj, feleség és az anyós — tagadta a tett elkövetését és száratlan tanuval iparkodtak ulibit bizonyítani. Akadtak is többen, a kik igazolták, hogy a gyanúsítottak f. évi márczius 20-án és 21-én nappal otthon voltak. Sőt azok közül többen méltatlankodtak is, hogy azt a tisztességes családot ily főbenjáró büntetl gyanúsították.

Tekintettel már most arra, hogy egy somos-ujfalusi tanu azt állította, hogy a meggyilkoltat 21-én reggel még a háza előtt állani látta, asnap d. u. 7 órákor pedig már meggyilkolva találták meg, ebből azt lehetett következtetni, hogy a gyilkosság 21-én nappal történt. Ekkor pedig a gyanúsítottak egész nap otthon voltak.

Már-már olbocsítottuk a gyanúsítottakat, mikor teljes megnyugtatónkra olhatároztuk, hogy mielőtt olbocsátanak őket, házmozozást tartunk náluk. E szóból két esküdtöl, a férfit és nejét magunkkal vivőn, felnyitattuk a lakást és megkerestük a motozást. Ez ugyan igen kevés eredményes kezesgetett, mert a meggyilkoltól elrabolt holmikat nem ismertük s így — mint később kiderült — bár egyik másik darab kosánkban is volt, mivel a gyanúsítottak mugukénak mondák, ott hagytuk. Már átkutattuk az egész lakást, még sem volt semmi eredmény. Ekkor jutott aszembe, hogy a kezonozéba még nem néztünk be. Kérdeztam a gyanúsítottat, hogy mi van benne. Igen meglepődött erre a kéréésre, de mégis nyugodtságot szemlélve olbadta, hogy minos ott egyéb tisztánál. Tényleg, amiut bele

néztünk, nem láttunk egyebet. De amint az esküdttel kíséreltem a fát, annak háta megöl egy balta került elő, melynek foka és nyele száradt vérfoltokkal volt tele. Agyanusított azt állította, hogy a fejsze a szomszédé. Ez azonban valótlannak bizonyult.

Természetes, hogy ezután minden tagadások daczára elkísértem a gyanúsítottakat Somosújfaluba. S miután ott egy tanu igazolta, hogy a fejsze a meggyilkolt tulajdona volt s mert az a tanu, aki előbb azt állította, hogy a meggyilkoltat márczius 21-én még életben látta, arra a kérdésre, hogy mit evett az nap, azt felelte, hogy böjtölt, s ebből a feleletéből megállapítottuk, hogy nem 21-én, hanem 20-án pénteken látta életben a meggyilkoltat, továbbá mert egyes tanuk a meggyilkolt elrabolt tárgyainak egy részérefelvilágosítást is tudtak adni: ennyi bizonyíték mellett újból kikérdezés alá vettük a tetteseket. Ezek még ekkor is tagadtak, de a bizonyítékok sulya alatt megtörve beismerték, hogy ők három gyilkolták meg özv. Miklós Jánosné márczius 21-én éjjel.

Az ellopott holmik egy részét, mely a lakásukban volt, azonnal előadták, más részét pedig a Rende község határában levő kőhid aól szedték össze az ő bementás k alapján.

Szóval, mire másnap a vizsgálóbíró a helyszínére megérkezett, örömmel láthatta, hogy ugy a tettesek, mint a bűnjelek megvannak.

KÉPEINKHEZ.

A hajdúszoboszlói vasuti szerencsétlenség.

E hó 7-én éjjel nagy vasuti szerencsétlenség történt a hajdúszoboszlói állomáson. A körösmező-püspök-ladány—budapesti személyvonat hibás váltóállítása következtében oly sinpáron rohogott be az állomásra, a melyen egy tehervonat állott. Az összeütközés oly heves volt, hogy az egymásra torlódott két vonat több kocsija pillanat alatt ronccsá vált s a pályatest is felszakadt. A szerencsétlenségnek két halottja és számos sebesülte van. Mai számunkban néhány képet mutatunk be a szerencsétlenség színhelyéről.

HIREK.

Egy csendőr megtámadtatása. Hercinger Lajos Somogy megye csurgói örsbeli csendőrt július 7-én Csurgón Horváth Gyula ottani lakos megtámadta és fején könnyen meg is sebesítette. Hercinger csendőr a támadója ellen kardját használta és azt fején és kezén sulyosan megsebesítette.

Halálos kimenetelű támadás. Stern Sámuel alsódabasi örsbeli csendőr július 11-én éjjel 11 óra tájban, szolgálaton kívül Alsódabas község utcáján haladva, az árokban fekve egy ismeretlen egyént talált, a ki, miután őt Stern csendőr igazolására hívta fel, a csendőrt karon ragadva és árokba rántani igyekezett; Stern csendőr e támadás ellen karddal védekezve, a támadót, ki Tikó József gyóni lakos volt, fején és lágyékán megvágta, minek következtében az ott a helyszínén meghalt. A vizsgálat folyamathan.

Megtámadott csendőr cz. őrsvezető. Magyarcséke községben Tóth András rendes helyi szolgálatot teljesítő csendőr cz. őrsvezetőt Kojta Péter magyarcsékei lakos, július hó 3-án éjjel 1/2 12 órakor egy másfél méter hosszú fadoronggal fölfegyverkezve megtámadta és őt lefegyverezési szándékkal leverni akarta. Tóth csendőr cz. őrsvezető a feléje mért ütéseket fegyverével kivédve, támadója ellen egy szuronydöfést intézett s

azzal — annak baloldali basfalát a gerincz melletti hátrészszel együtt keresztül szurva, veszélyesen megsebesítette. Tóth csendőr cz. őrsvezető sértetlen maradt.

Egy csendőr cz. őrsvezető balesete A szilágymegyei Felsőszivágy községben levő őrsraktanya szomszédságában lakó Bojtór Gligor alui Flóri junius hó 13-án délután a kertjében kukoriczát kapálgatva, egy vesztettségre gyanus ebet pillantott meg az erdő irányából a kertje felé közeledni. Bojtór a kutya láttára a kapálást félbe hagyva, lakásába futott és onnan egy egycsovű vadászfegyverrel tért vissza a kukoriczásba. A raktanya kertjében időző Bodnár István csendőr cz. őrsvezető és Gál Mihály csendőr Bojtort a fegyverrel meglátva, kérdezték, hogy mit szándékozik azzal tenni, mire Bojtór közölte velük, hogy egy vesztet ebre akar löni. Bodnár csendőr cz. őrsvezető Bojtortól a fegyvert elkérte s azzal a kutyát célba véve lelöni akarta, de a fegyver elcsesztentés után szétrobbant és Bodnár cz. őrsvezetőt homlokán, állkapcsán, mellén, balkarján és tenyerén sulyosan megsebesítette. A sulyosan megsérült Bodnár cz. őrsvezető sebeit Székely László örmester és Gál Mihály csendőr három drb. sebkötéllel bekötözték és őt a zilahi közkórházba beszállították.

Egy őrsfőzőnő megjutalmazása. A m. kir. belügyminiszter ur 1908. évi 68957/V.-b. számú rendeletével özv. Demus Györgyné szül. Tóth Máriának, a felsőtisztási öre főzőnőjének, 17 évi egyhuzambani, hűséges szolgálataért 80 korona pénzjutalmat adományozott. Tebát vannak még régi és hűséges cselédek is.

Kérelem. Magyar János szolnoki örsbeli járásörmester kéri mindazon bajtársait, kik vele 1883-ban Kasán az altiszti tanfolyamot végezték, hogy czimüket vele július 26-áig közöljék.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ifjúkori büntetettek. Francziszországban két év óta mozgalom indult meg a fiatalkori bűnösök büntetési rendszerének megváltoztatására. 1906-ban az összes bíróságok külön rendelkezéseket kaptak a fiatalkorú bűnösök fölötti ítékezést illetőleg. Múlt év márczius óta pedig Párisban az összes fiatalkorúak bűnügyét egy és ugyanazon büntető-kamarához osztják be. A bírák minden hétfőn csak ifjúkorú bűnösök fölött ítékeznek. Ilyenkor más ügy nem is kerül tárgyalásra, így a felnöttek össze sem kerülhetnek a fiatalokkal. A bírák ugyanazok maradnak, hogy némi gyakorlatra tegyenek szert az ifjúkorúak bűneseteinek megítélésében. Legtöbbször a föltételes elítélésnek megfelelően szabaddalbon, de felügyelet alatt maradnak az ifjú bűnösök. A felügyelet két szervezett egyesület vállalta el. Az egyik, mely fiúkra ügyelt föl, 173 egyén fölött gyakorolt felügyelet hatásáról számol be. Ezek közül meghalt kettő, teljesen megjavult 101, nem volt megállapítható a javulás 20 esetben, a megfigyelés elől szokással elmenekült 19 és visszaesett 31, a kiket azután újabb bűnük miatt elítéltek. A büntetés helyetti szabaddalbon-hagyás — bár felügyelet mellett — még sem vált be és a föltételes megkönyelmezést hozták be. Vagyis elítélik a delinquentet, de a büntetést nem hajtják rajta végre a következő bűnöségig.

Az újjlenyomat. Valahányszor új találmánnyal boldogítják a világot, mindannyiszor megbolygatják a jó öreg Akiha siri nyugalmát és fölidézlik közhelylyé vált szavait: Semmi sem új a nap alatt. Nyúlfsarknyi ideje,

bogy a világ valamennyi nyomozó hatósága elfogadta Bertillon rendszerét, mely az ujjak képeinek megörökítésén (görögül: daktiloszkópián, hivatalos magyarsággal: ujjlenyomaton) alapszik és már is akadt olyan ember, a ki kimutatja, hogy ez a rendszer a távol keleten már ezeréves múltra tekinthet vissza. Péter Müller Hiacintusz ugyanis, ki sokáig volt Kóréában hittérítő, a londoni embertani társulat legutóbbi ülésén fölolvasást tartott a tárgyról és elmondta, hogy az ujjvonalak fényképezésének vagy legalább is megörökítésének rendszere csekély ezerkétszáz esztendő. Már abban az időben az a szokás divott Kórea félszigetén, bogy a rab-szolganak, a ki valami törvényellenes cselekedetet követett el, kezét papiroslapra kellett tennie, a papiroslap felső részén a rabszolga bűnlajstroma állott, alsó részére lerajzolták ujjainak és kezének körvonalait, azonfelül tintába mártatták mind az öt ujját, sorba rányomatták a papirosra, s így mindről pontos ujjlenyomatot vettek föl, úgy hogy később se tettét, se személyazonosságát nem tagadhatta.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igenkivételes esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előbeocsátásával, bogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezősködéseknek eleje vétessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

S. Gy. ca. ez. örsv. Latin szavak, «ot cetera», magyarul: «és a többi», «ergo» pedig: «tehát».

N. D. csendőr. Egyoldalulag fogja fel a dolgot; a gmnü-köpony szolgálatunk sajátlagosságánál fogva nem felel meg.

Humor. A kerületi parancsnokságtól függ; mi nem mondhatjuk meg!

K. Z. 1. Állami ordészeti tanfolyamok, szakiskolák: Liptó-újvár, Királyhalma, Vadászerdő és Görgényszentimrén vannak, két évig tartó tanfolyammal. 2. A tanfolyamok hallgatói fizetésben nem részesülnek; az állami erdőőrök fizetése 700—1300 korona törzsfizetés s természetbeni mellékjárandóságok. 3. Feltételtanfolyamok minden év október hó 1-én kezdődnek. 4. Feltételtanfolyamok jelenleg pályázati hirdetésekben vannak felsorolva. 5. A körvényt a földmivoltásügyi m. kir. miniszter úr-hoz kell czímezni. — A mint értesülünk a kiképzés reform előtt áll, mely még talán ez év folyamán megvalósul.

Nagy őrsvezető. A vasuti szolgálatba közvetlenül álló ipő igazolványos csendőr altisztek nyugdíjútánfizetési járuléka a belügyi tárczát terheli.

Kivánesi. Az 1907. évi 78670—16. sz. honvédelmi miniszteri rendelet értelmében a megszakitott szolgálati idő nem gátolja az előléptető csendőr ez. őrsvezetővé.

Dunaparti. Utoljára Szigeti József őrmester, soron van: Sipos Gábor őrmester.

Remény: 1908. évi 23. sz. a.; előtte van még 207.

P. S. Vadászati kibágás.

Bogyor csendőr. Hivatalból üldözendő.

Adamlk őrsvezető. Olvassa el a múlt évi 36. számunkban.

H. J. III. csendőrnek. 1. alatt adott üzenetünköt.

K. Járásőrmester. Sajtóbiba volt; XI. fiz. oszt. 3. fok.

D. Helyesen értelmezi.

S. S. őrmester. Nincs felvéve.

Havasí. 1. Az első utmestéri tanfolyam 1907 decr. 1-én kezdődött és 1908 márczius végéig tartott; a második 1908 deczember 1-én fog kezdődni a ez így a jövőben ismételődni fog; 2. a s k kiképzett pályász miatt alig hisszük; 3. a Várna czég is megszerzi; 4. 5. olvassa el az 1908. évi 2. számunkban «N. A.»-nak és a 19. számban «Bohócz»-nak 2. alatt adott válasznkat.

Horváth őrsvezető. Nem értjük lovelét tökéletesen, de előadása után mi is azt hisszük, bogy őrsparancsnoka értelmezi helyesen az Ált. Szolg. ht. ido vágó p ntját, különben, ha az elsáamolás helytelen, úgy az feltétlenül észrevétel tárgyát fogja képezni.

Érdeklődő. 1. Kihágást. 2. Értékről szó nem lévén, semmit.

Fájós kübu. 1. 2. Legközelebb kimerítően válaszolunk. 3. A vizmestéri pályára ne is gondoljon; amint értesültünk, még eddig nagy ritkán nyert el igazolványos altiszt ily állást. amennyiben nagy előképzettséget feltételez. A javadalmazás tekintetében az utmestéri állásnak mögöté áll.

B. M. 1. Ugyanúgy, mint nálunk. 2. Elvállalt csendőrségi szolgálati kötelezettségüknek eleget tett, átlépi óhajtó m. kir. csendőrök és a m. kir. honvédség szabadságolt állományától való önkéntesek által; egy szláv nyelv ismerete szükséges. (1879. évi 35. sz. RK.) A 3. közös hadseregben minden év február és augusztus havában, a honvédségnél június hóban, még pedig előbbinél két és fél, utóbbinál egy és fél évi szolgálati idő leteltével.

L. F. 1. «Vállalt és segédgomb» kifejezés nem helyes, így nem tudhatjuk mit akar? 2. Már széküldettek.

Hegedűs pr. csendőr. 1. 2. nem; 3. Olvassa el az Ált. szlg. ht. XV. fejt. 15. pont e) alatt foglaltakat.

1118 sz. előfizető. A kérdéssel legközelebb bővebben foglalkozunk.

Martonvásári őrs. A m. kir. belügyminiszter 1886. évi márczius hó 31-én 16702. VII. sz. a. kelt rendelete csak kiegészítő intézkedése a földmivoltás-, ipar- és kereskedelmi miniszter 1876. évi április hó 22-én 8479. sz. a. a külföldi lókereskedők üzelmoinak megfékezése czéljából valamennyi törvényhatósághoz intézett körrendeletének, mely szerint: «mindazon egyőnek, kik lovat vásárolnak, vagy cserélnek, tartoznak a vétel tárgyát képező ló igazoló lovelét és pedig a vásáron a vásári bizottság, vásáron kívül pedig az illető községi előjáróság által nevékre aláírati. Ellenkező esetben a lólevélnek nevékre való átírása nélkül vásárolt lovak olkobzandók és olárverezendők, a befolyt vételár pedig a legközelebbi m. kir. adóhivatalhoz szállítandó be.

M. B. 1. Azóta már megkapta. 2. A zivatar fogalmának tökéletes megértéséhez fizikai tudományok előismerete szükséges ugyan, mindazonáltal itt adjuk ezen jelenségek rövid leírását. A villámlás, mennydörgés (zivatar) közismeretes tüneménye a legköri elektromosságra (villamosság) vezethető vissza. Kétféle elektromosságot ismerünk, még pedig: az egyenmüt (pozitiv +) és az ellentétes (negativ-). A zivataros felhő azaz olkromossággal bir, mely a környezet elektromos állapotára megosztólóg hat, miáltal a közelelő tárgyakban (más felhőkben, vagy a földi tárgyakban) lovó ellentétes olkromosság a zivataros felhő felő gyűlomlik össze, mig az egyenmüt töle távolodni kényyszerül. Ha a zivataros felhő és az azt környező tárgy két ellentétes olkromossága között a feszültség oly nagy, bogy a közbeeső légréteg ellonállását legyőzni képes, akkor bekövetkezik a villámlás és mennydörgés. A villámlás a két ellentétes (+ és —) elektromosság összevegüléséből, mig a mennydörgés a levegőnek a villámlás okozta melegfejlődés következtében létrejött hirtelen kiterjedéséből és az azt követő rögtöni összehúzódásból származik. A hang terjedési sebessége kisebb lévén a fényénél, a villámlást előbb vesszük észre, mint a dörgést. A zivatar távolóságát megközelítőleg kiszámíthatjuk, ha a villámlás és mennydörgés között elmuló másodpercek számát 330 m.-rel megszorossuk. Pl. Ha a villámlásból a mennydörgésig 10 másod-

percz telik el, akkor a zivataros felbő tőlünk kb. 330 m.-nyi távolságra van. — Ha a villámlás közelünkben történik, akkor csak egy rövid csattanás hallható, mennél távolabb van tőlünk a zivatar, annál hosszabbban és lökészerűen megváltozó hanghullámokban nyilvánul a mennydörgés. A mennydörgés két és fél mértföldnyire is elhallatszik, de ily távolságra a legerősebb dörögés is csak gyenge moraj gyanánt tűnik fel, a villámlás azonban 3) mértföldnyire is látható.

B. csendőr. Olvassa el f. évi II. számunkban «E. J.» őrsvezetőnek adott válaszként.

D. L. járásörmester. Lár járásörmester. Brateán járásörmester. Jákó járásörmester. Rozgonyi őrmester. Szakács György őrmester. Gyümölcsek őrsvezető. M. Gy. I. Ip. őrmester. Kriztina őrsvezető. Takács István II. őrsvezető. Marosi őrsvezető. Sorjegyek nem nyertek.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Szótalány.

Ipolyág, Arad, Marosvásárhely, Kimaaszombat, Kaposvár, Hárospatak, Alvincz.

Ezen városok úgy állítandók össze, hogy kezdőbetűik egy leánynevet adjanak eredményül.

Számtalány.

Egy lény 15 évvel idősebb nejénél; mindkettő éveinek száma összesen 85. Hány éves a lény és hány éves a nő?

Megfejtési határidő: 1908 július 27.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet-királyné sanatoriumi sorjegyet lesz kisorsolva.

Lapunk f. évi 25. sz.-ban közölt fejtörők helyes megfejtése:

Képtalány •Hatal ellen nincs orvosság. — Betűtalány •Királyhimmuszo. — Szótalány; •Talány.

Helyesen megfejtették: Bárossi Ferencz csendőr Kenderes, Dömölky János őrm. és neje Kisbér, Kinzer Sz. csendőr és Batár A. pr. csendőr ezts. őrsv. Ipolyág, Sántha József ezts. őrsv. Kerezag, Fichler J. őrsv. Pelsőőr, abádszalóki őrs, Szabó Béla csendőr Barcs, Gergely B., Keresztes Zs. jörm. Dés, Ottó őrm. Jászkeér, Varga L. őrsv. és neje Bobogány, Borosnyai Miklós őrsv. Sepsiszentgyörgy.

A kisorsolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorjegyet Borosnyai Miklós őrsvezetőnek Sepsiszentgyörgyre elküldöttük.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Kinevezettek:

verebélyi **Mursó György**, II. és felsőbbányai **Bányay Albert**, I. számú csendőrkerület-beli őrnagy másod-törzstisztek jelenlegi kerületeiknél parancsnok-belyettesekké.

A tényleges szolgálati állományba felvétel:

1908. évi július hó 1-ével:

Demény Dezső m. kir. VI. számú csendőrkerületbeli várakozási illetékekkel szabadságot hadnagy az újlag megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint szolgálatképes.

Oktratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter úr által:

Husz Lipót, m. kir. II. számú csendőrkerületbeli járásörmester, 21 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt kifejtett eredményes működéséért.

Előléptettek:

1908. évi május hó 2-vel:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában: **Bejczy Béla**, **Papp Dezső**, **Szeleres Dezső**, **Hell Miksa**;

a m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

Tilungyi Ferencz, **Hertelenly Ignác**;

a m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Filla Ernő, **Gergely Endre**, **Hódorony Károly** és **Tomaschek József** hadapród csendőr czimzetes őrmesterek, **hadapród őrsvezető czimzetes őrmesterek**ké; továbbá

1908. évi június hó 1-ével:

a m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában:

Depner János, **Antol Mihály**, **Barlócz Mózes**, **Incze István** és **Hulács Ferencz** őrsvezetők, őrsvezető cz. őrmesterek; végül

1908. évi július hó 1-ével:

a m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Itilop Miklós, **Lukos Dezső**, **Vértesi István** és **Horváth Ferencz** IX. czimzetes őrsvezető II. altisztek, őrsvezetőkké.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel elláttattak:

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Pulak Dániel cz. őrsvezető, 1908 július 26-ával, **Novák Lajos** őrsvezető, 1908 jul. 1-ével és **Pangor Lajos** őrsvezető, 1908 jul. 13-ával.

Grammofonok, fuvolák, czimbalmok, cziterák,

Kényelmes

havi részletfizetésre.

Üzleti alvein a legszolidabbak.

Vadászfegyverek

serény, golyós lövegverek, revolverek, sök, láncok, wéperu hírnepes gyártm.

Elek és Társa

Bucapent, Károly-körút 10. ingyen képes árjegyzék.

Hegedűk, forgatható és önműködő

hangszerek.

Valódi francia színházi látcsövek.

Görz-féle trioder B i n o k l i k.

Kényelmes

havi részletfizetésre.

Házasságra lépett:

A m. kir. VI. számú csendörkerület állományában:
Takács János L. örevezető, **Horváth Karolinával**,
 1908 jun. 30 án, Zalaszentgróton.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a lippai királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és román nyelv tudása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a temesvári kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus 3-ig.

Egy irtóki állás Fogaras vármegye törvényhatóságánál. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények Fogaras vármegye alispánjához 1908. évi július hó 30-ig.

Egy rendőrtizedesi állás Temesvár sz. kir. város főkapitányi hivatalánál. Kezdő fizetés 960 korona. Lakpénz 200 korona. Természetbeni ruházat. Magyar és német nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények Temesvár sz. kir. város polgármesteréhez 1908 július 31-ig.

Egy hivatalozolgai állás a marosvásárhelyi kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. — Kérvények a marosvásárhelyi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi július hó 26-ig.

Egy főjegyzői állás a márianostrai kir. orsz. letartóztatási intézetnél. Kezdő fizetés 1000 korona. Természetbeni lakás. Természetbeni ruházat. Kenyérjárandóság. Magyar nyelv szóban és írásban. Kertészeti és gazdasági ismeretek. Az igazságügy-miniszterhez címzett kérvények a márianostrai kir. orsz. letartóztatási intézet igazgatóságához 1908 augusztus 4-ig.

Egy hivatalozolgai állás a lőcsei kir. ügyészségnél. Fizetés 600 korona. Lakpénz 180 korona. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a lőcsei királyi ügyészséghez 1908. évi július hó 31-ig.

Egy irodamegédítési állás a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 600 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a miniszterium elnöki irodájába 1908. évi július hó 31-ig.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségénél

- 3 hivatalozolgai,
- 5 állomásállás,
- 10 vonatfékezési,
- 10 váltó-kezelési,
- 2 lámpatisztítói,
- 7 pályafelügyelői állás.

Fizetés 600 korona, a pályafelügyelői állásnál 600 kor. Valamennyi állásnál 150—300 korona lakbér és természetbeni egyenruházat, a vonatfékezési állással ezenkívül kilométerpénz és utazási órapénz jár.

Minden állás a végleges kinevezés elnyeréséig 2 korona napibérrrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat. Ezenkívül:

Az állomásállásnál: a vasuti személy- és közbiztonsági szabályzat ismerete.

A vonatfékezési állásnál: a forgalmi utasítás vonatkezelésről szóló határozványainak és a jelzési és vonatvezetési utasítás ismerete. Horvát nyelv.

A váltókezelési állásnál: a váltóforgalmi szolgálatra vonatkozó utasítások ismerete.

A lámpatisztítói állásnál: a vasuti személy és közbiztonsági szabályzat s a lámpakezelés ismerete.

A pályafelügyelői állásnál: a pálya jókarban tartásának s a pályafelügyelői utasításnak ismerete.

Ugyanott

- 2 pályafelügyelői,
- 15 állomásfelügyelői,
- 10 raktárnoki.

10 kalauzi (előbb vonattárolói).

Fizetés 1250 korona. Lakpénz 250—500 korona. Természetbeni egyenruházat. A kalauzi állással ezenkívül kilométerpénz és utazási órapénz jár. A végleges kinevezés elnyeréséig ezen állások napibérrrel javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily végzettség hiányában vasuti altagozott vizsga. Hat havi — az állomásfelügyelői álláshoz pedig tíz havi — próbaszolgálat. Ezekon kívül a véglegesítés feltételéül:

A pályafelügyelői állásnál: megfelelő ipari képzettség (kőműves, asztalos stb.) és pályafelügyelői vizsga.

Az állomásfelügyelői állásnál: távirói, forgalmi és kereskedelmi vizsga és fellátalmazás az önálló forgalmi szolgálatra.

A raktárnoki állásnál: kereskedelmi vizsga. Horvát nyelv.

A kalauzi állásnál: vonatvezetési és kezelési vizsga.

Kérvények a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségéhez 1908. évi július hó 29-ig.

Egy irtóki állás a szegedi kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Három havi próbaszolgálat. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a budapesti kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi június hó 29-ig.

Egy irtóki állás a szatmárnémeti kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szatmárnémeti kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi július hó 28-ig.

Egy irtóki állás Mármaros vármegye taracsvízi járásánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Négy középiskolai osztály. Próbaszolgálat. Kérvények Mármaros vármegye főispánjához 1908. évi augusztus hó 5-ig.

A m. kir. honvédelmi minisztériumban üresedésben levő és évi 600 (hatszáz) korona fizetéssel, 100 (egyszáz) korona személyi pótlékkal, 240 (kettőszáznegyven) korona lakpénzzel, 60 (hatvan) korona lakpénzpótlékkal és évi 100 (egyszáz) korona ruhaátalányval javadalmazott hivatalozolgai állásra.

Pályázótól megkívánatik a magyar honosság, a magyar nyelv ismerete szóban és írásban és ép erős testalkat.

A sajtóközleg írott pályázati kérvények beszerölög 1. évi július hó 31-ig a m. kir. honvédelmi minisztérium elnöki osztályánál nyújthatók be.

Az 1873. évi IL. törvényzikk értelmében polgári alkalmazásra jogosító igazolvánnyal állított altagozott elsőbbségi igényel bírnak.

Egy főispáni huzár tisztizolgai állás Fogaras vármegye törvényhatóságánál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 180 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Fogaras vármegye alispánjához 1908 július hó 30-ig.

Egy irtóki állás Vas vármegye árvaeszkénél. Kezdő fizetés 1400 korona. Megfelelő lakpénz. Négy középiskolai osztály. Hat havi próbaszolgálat. Vas vármegye főispánjához címzett kérvények Vas vármegye alispánjához 1908. évi július hó 27-ig. A nyugdíjazás esetében követendő eljárásra honvédelmi Rendeleti Közlöny (Szabályrendeletek) 1907. évi 14. számában 3833/eln. szám alatt közzétett körröndelet irányadó.

Egy irtóki állás a titeli kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona, esetleg természetbeni

lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és szerb nyelv ismerete. Négy középsikolai osztály. Telokkönyvi vizsga Gép-írásban való jártasság. Kérvények az újvidéki királyi törvényeszek elnökéhez 1908 július 31-ig.

Egy hivatalzolgai állás a budapesti kir. törvényeszeknél. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz pótlékkal 300 korona vagy természetbeni lakás. Fuhailletmény 100 korona vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a budapesti kir. törvényeszek elnökéhez 1908. évi július hó 23-ig.

Egy közrendőri állás Selmecz és Bálábánya városnál. Fizetés 600 kor. Lakpéna 100 kor. Természetbeni egyenruházat. Csizma-pénz 48 korona. Magyar nyelv szóban és írásban és tót nyelv ismerete. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a Selmecz és Bálábánya város polgármesteri hivatalába 1908. július hó 25-ig.

Egy irnoki állás a szegedi kir. ítélőtáblánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középsikolai osztály. Kérvények a szegedi kir. ítélőtábla elnökéhez 1908. évi július hó 23-ig.

A magyar királyi államvasutak nyári menetrendje.

Dél előtt				Dél után			
A vonatok indulása Budapest keleti p. u.-ról.							
vonat-szám	óra	perc	vonat-nemje	vonat-szám	óra	perc	vonat-nemje
818 ¹⁾	6 00		sv.	610	12 20		sv.
28	6 25		*	8	12 30		*
1502	6 50		gyv.	310	12 30		*
1002	7 00		*	261	12 50		*
302	7 05		*	322	1 25		*
906 ²⁾	7 10		*	304	1 40		gyv.
604 ³⁾	7 20		*	1504	1 50		*
1502	7 25		*	912	1 55		sv.
10	7 50		sv.	602 ⁴⁾	2 00		gyv.
102	7 55		sv.	4	2 05		*
320	7 40		sv.	404	2 15		*
908	7 45		*	504	2 25		*
606	8 00		*	22	2 25		sv.
1208	8 10		*	312	2 30		*
1008	8 20		*	510	2 40		*
506	8 20		*	1902	2 55		gyv.
408	8 30		*	904	3 20		sv.
1708	9 00		*	1022	3 25		sv.
306	9 15		*	304	3 30		gyv.
2	9 20		gyv.	324	3 30		sv.
944	11 15		sv.	1004	4 10		gyv.
20	11 25		sv.	18	4 30		sv.
				6	5 15		gyv.
				326	5 20		sv.
				508	5 30		*
				308	5 35		*
				322	6 25		*
				918	6 30		*
				314	6 40		*
				162 ⁵⁾	6 55		*
				1706	7 05		*
				16	7 10		*
				316	7 40		*
				1912	7 50		*
				328	8 15		*
				24 ⁶⁾	8 20		*
				514	8 25		*
				1510	8 45		*
				1006	9 00		gyv.
				502	9 15		*
				1306	9 25		sv.
				608	9 30		*
				406	9 40		*
				910	10 10		*
				12	10 20		*
				1010	10 45		*
				1506 ⁷⁾	10 45		gyv.
				328	11 10		sv.

Dél előtt				Dél után			
A vonatok érkezése Budapest keleti p. u.-ra.							
vonat-szám	óra	perc	vonat-nemje	honnan	vonat-szám	óra	perc
513 ¹⁾	4 40		sv.	Tápiószecső	321	12 10	sv.
645	5 00		svsz	Máriaradna,	1005	12 15	gyv.
329	5 10		sv.	Arad, Nagyvárad,	609	12 25	sv.
309	5 30		sv.	Debreczen	301	12 45	gyv.
1707	5 45		*	Berlin, Rutika	7	12 50	sv.
909	6 00		*	Hatvan	401	1 00	gyv.
607	6 05		*	Magistat, Stanisla	903	1 05	*
17	6 10		*	Belgrad, Bosznabrod	601 ²⁾	1 15	*
405	6 25		*	Brassó, Arad	1	1 25	*
1505 ³⁾	6 30		gyv.	Komárom	503	1 40	*
1911	6 55		sv.	Wien, Triest	1001	1 50	*
918	7 10		*	Lemberg, Kassa	1501	1 55	*
507	7 20		*	Máramarosziget	1801	2 10	sv.
1307	7 25		*	Csörha, Kassa	315	2 10	sv.
319a	7 30		*	Pács, Bród, Eszék	21	4 15	*
301	7 40		*	Kiskőrös	323	4 50	*
1003	7 50		*	Brassó, Kolozsvár	15	6 25	*
19 ⁴⁾	8 00		sv.	Győr, Szekesfehérvár	505	6 40	*
1509	8 15		*	Roma, Fiume	907	6 55	*
509	8 20		*	Bicske	325	6 55	*
313	8 45		*	Csörha, Kassa	3	7 05	gyv.
1007	9 05		*	Szolnok	305	7 10	sv.
911	9 40		*	Hatvan, Szerecsen	605	7 25	*
807	9 50		*	Fiume, Bród, Pécs	407	8 00	*
5	10 15		gyv.	Brassó, Arad	1009	8 15	*
27	10 35		sv.	Munkács,	1705	8 20	*
				Győr, Szekesfehérvár	343	8 30	*
				Máramarosziget	23	8 35	*
				Szabadka	1507	8 45	*
				Berlin, Rutika	345	9 05	*
				Roma, Fiume,	0	9 10	*
				Yinkovce, Pécs	303	9 15	gyv.
				Nagyvárad, Brassó	1001	9 35	*
				Kolozsvár, Stanisla	603	9 40	*
				Lemberg, Munkács	403	9 55	*
				Máramarosziget	905 ⁵⁾	10 00	*
				Belgrad, Győr	1303	10 10	*
				Győr, Szekesfehérvár	1503	10 20	*
				Csörha, Kassa	547	10 25	svsz
				Nagyvárad	25 ⁶⁾	10 50	sv.
				Bicske	327	10 55	*
				Gödöllő	317 ⁷⁾	11 20	*
				Hatvan			

Vászon zubbony. !! Csendőrség előnyben részesül!! Csendőr-ing

Vászon nadrág. GERŐ ALADÁR Csendőr-alsó-nadrág.

Különféle minőség. Budapest, VI., Szerecsen-utca 41. sz. Különféle minőség.

Arjegyzék: bérmenteken Ponton és gyors eljut.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Erkölcös élet a boldogulás alapja.

Irta: Ikarus.

Erkölcsei szempontból kétféleképpen lehet az embert bíráló alá vonni. Megbírálni a vallás-erkölcsi és társadalmi erkölcsi szempontból. Ez a két fogalom, ha nem is éppen ugyanazt jelenti, annyira kiegészítő részét képezi egymásnak, hogy egymás nélkül el sem képzelhető.

Egy egyént, a ki csak az isteni tiszteleteken vész részt rendesen, mutathatja a legpéldásabb ájtatosságot, talán, hogy a figyelmet maga iránt felkeltse, adakozó is, még sem lehet erkölcsösnek mondani, ha a világi életben megkövetelt társadalmi erkölcsöket mellőzi. Hiszen — hogy egyebet ne emlitsék — maga a »Tíz parancsolat« sem csupán az Isten tiszteletét rendeli, hanem az emberek s azok tulajdonának tiszteletben tartása mellett, a bűnös cselekedetektől való óvakodásra is figyelmeztet. S ez érthető is, mert ez az imaszzerű figyelmeztetés annak idején nemcsak istenfélelemre kötelezte az embereket, hanem egyszerre mind a tulajdon szentségére és a bűnös cselekedetektől való óvakodásra figyelmeztető isteni törvény is volt. És azt, a ki ennek csak az istenfélelemre vonatkozó részét tartotta be, illetőleg csak mutatta, hogy megtartja, egyébként pedig — titokban vagy nyilvánosan — a társadalom kárára cselekedett: képmutató (farizeus) elnevezéssel illették.

Azt a másik egyént pedig, a ki embertársai jogát és a tulajdon szentségét tiszteletben tartja, szóval a társadalmi erkölcs ellen nem vét, de az isteni tiszteletektől tüntetőleg távol tartja magát, sőt az ellen nyíltan állást foglal, a társadalom legtöbb esetben, mint nem teljesen erkölcsös embert, kiközösíti s »atheista«-nak, istentagadónak nevezi el.

Hogy tehát az ember helyesen éljen s vállalataiban, hivatásában boldogulbasson, vallási és társadalmi erkölcsi alapon kell élnie. Ellenkező esetben vagy egyik vagy másik részről, vagy éppen mindkét részről is összeütközésbe jön az e részben fennálló társadalmi nézetekkel, illetőleg az állásából kifolyólag ránézve illetékes szabályokkal vagy törvényekkel.

És ez nemcsak a magánégyénre, hanem minden közszolgálatban álló egyénre, tehát a csendőrré nézve is

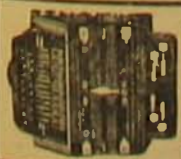
kötelező. Sőt a csendőrré nézve még kötelezőbb, mert katonai állásánál és különleges alkalmaztatásánál fogva — úgyszólván — az egész társadalom szeme rajta van és mert őt az erkölcsös életre nemcsak a közvélemény, hanem és főként a fennálló katonai szabályok és törvények is kötelezik.

Lélekre ható szavakban van az erre vonatkozó és törvény erejével bíró szabály a Szolgálati Szabályzat I. rész 2—4. §§-aiban lefektetve. Nemcsak a testület tekintélyét emeli, hanem a saját előnyét is szolgálja tehát minden csendőr, ha az említett szabályzat szentírászerű határozványait lelkébe vési s a szerint igyekszik berendezni életmódját és magaviseletét.

A csendőrnek, minden szolgálati elfoglaltsága mellett is módjában van, hogy az isteni tiszteleteken időközönként megjelenhessen. S csupán az a körülmény, hogy őrsé székelyén talán nincs az ő vallásának megfelelő egyház, ne tartsa őt vissza a más vallásnak isteni tiszteletén való részvételtől. Istennek tisztelete nem a különféle vallási ceremóniák megtanulásából, ismeretéből és helyes alkalmazásából áll, hanem a szívből fakad és abban az imában jut kifejezésre, a melyet az Egek Urához fohászokva lelkünk enyhitése céljából, ha egyszerű szavakkal is elrebegünk.

Részt vehet tehát a csendőr a más vallásbeliek isteni tiszteletén is, mert ezzel egyrészt méltó kifejezést ad ama más vallás és követői iránt érzett tiszteletének, másrészt megszerzi ez által az azon vallásbeliek becsülését, tiszteletét és ragaszkodását, mert jogosan hiszik róla, hogy lelkileg velük együtt érez.

A hit, az Istenben való bizodalom erőt és türelmet ad a szolgálatunkban előforduló szenvedések elviselésére, megnyugtat bennünket jelen sorsunkban s reményt nyújt egy jobb jövő iránt. S míg a kishitű vagy éppen hitetlen ember, az élet veszélyei között bátortalanul és tanácstalanul áll, elcsügged, vagy folytonos panaszban vagy éppen az eléggé el nem ítélhető isteni káromlásban tör ki a sors esetleges mostohaságai ellen s türelmetlenségével munkakedvét is elrontva, foglalkozását, illetőleg esküvel fogadott kötelességének teljesítését elhanyagolja, addig a hitben megerősödött lelkületű valóságos ember Istenbe vetvén bizodalomát, szilárdan megáll a veszély közepette; erős hittel, türelemmel és ernyedetlen kitartással halad előre a kitűzött cél felé

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón és jó hangszert szállítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Judo-vika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszor, hár, stb., míg **Roményi** legújabb képezetű hangszereit át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe anyagban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

mert megnyugvást és vigaszt ad neki a tudat, hogy erős hit mellett a sors csapásai sem elviselhetetlenek s hogy Isten a benne bizókat el nem hagyja s ennek alapján boldogulása is bizonyos.

S bátran mondhatjuk, hogy nekünk, csendőröknek legnagyobb szükségünk van erre az erős hitre.

Szolgálatunk alatt folytonos harcban állunk a társadalom erkölcsatenjeivel, folyton küzdelemben az idő viszonytalanságaival és saját emberi gyengeségünkkel. S hogy mindezeket leküzdhesük és tiszta lelkiismerettel állithassuk magunkról, hogy hiven, becsülettel végeztük el a ránk bízott feladatot; erre csak az erős, rendíthetetlen hit, az Istenben való változatlan bizodalom adhat erőt, kitartást és reményt s ennek a jelében boldogulhatunk is.

*

Az erkölcsi élet tisztaságához, a csendőri állás és társadalmi tekintély megóvásához és fenntartásához ama erkölcsi hibák kerülése is szükséges, amelyek a mellett, hogy az egyén egészségét és megbízhatóságát veszélyeztetik, s a Szolgálati Szabályzat I. rész és a csendőrségi II. szolgálati utasítás általános határozványaihoz ütköző fegyelmi kihágások esetleg vétségek lévén, a csendőrnél meg nem türetnek, még a polgári társadalomban is csökkentik a csendőr tekintélyét.

Ezek egyike az iszákosság.

Az iszákosság az emberi szenvedélyek legborzasztóbb elfajulása. Betegség ez, mely ellen orvosság alig található. Rabjává teszi úgy a legtanulatlanabb, mint a legműveltebb embert.

S ha az ember addig, míg egyéni akaraterejével teljesen rendelkezik, nem védekezik ellene, később már, mikor a szenvedély urrá lett felette, teljesen menthetetlen. Az ilyen ember előtt aztán a becsület, a tisztesség, a jellem, mind semmivé törpül, rút szenvedélye kielégítésére feláldoz mindent. Jó tanács, figyelmeztetés mind nem használ semmit, mert ha az adott pillanatban javulást ígér is, bizonyos, hogy azt meg nem tartja, hanem a legelső alkalmat felhasználja, hogy forrongó szenvedélyét kielégítse.

Végére is a sok alkohol tönkreteszi, elpusztítja szervezetét, aláássa egészségét s megjelenik a vég kezdete: a delirium tremens (idült alkohol mérgezés), melynek következtében addig is, míg a halál a szenvedéseitől meg nem váltja, valóságos csapás a családjára és a társadalomra egyaránt.

A magánegyénél ugyan leginkább a család szenved az által, ha a családfő az iszákosság rabjává válik. De az olyan fontos közszolgálatban álló egyén, mint a csendőr, már nemcsak saját magának és tekintélyének árt vele, hanem a társadalomnak és a testület tekintélyének is.

Tudvalevő dolog, hogy az ittas ember nem ura saját akaratának, hanem pillanatonként változó szeszélyei

által vezetetik. Higgadságát, nyugodt és helyes ítélőképességét elveszti, minden semmiségért felbevül, mérgelődik s ha ezt valamely mellékkörülmények fokozzák, dühe tetőpontra hág s csak rombolni, pusztítani vágyik. S ha már az ittas ember ilyenekre képes, még fokozottabb mérvben váltja ki a szenvedély mindezeket az iszákosoknál. Ez utóbbiak alig egy-két pohár szeszese ital elfogyasztása után elvesztik a nélkül is gyenge akaraterejüket, saját magukkal szemben is tehetetlen hábbá lesznek. És, ha nincsenek mellettük, a kik egyéni befolyásukkal, a romboló, pusztító kitérőéseket korlátozzák vagy egészen megbiusítsák vagy pillanatonként változó szeszélyeiket másfelé irányítsák, a leghorzasztóbbra is képesek.

A csendőrnél ennél fogva minden tehetségével, minden akaraterejével arra kell törekednie, hogy e borzasztó szenvedélynek rabjává ne legyen. De oktadni, figyelmeztetni kell őket e tekintetben az őrsparancsnokoknak is, komolyan és minden alkalommal az ettől való óvakodásra addig, míg nem késő.

Az őrsparancsnoknak áll legjobban módjában, hogy alárendeltjeit e részben megfigyelje s ha valamelyiknél észreveszi, hogy hajlama van az iszákosságra, minden erejével és minden megengedett eszköz felhasználásával oda kell hatnia, hogy annak minden ez irányban való törekvését megbiusítsa.

Ott, a hol a jó tanács, a szigorú felügyelet és figyelmeztetés nem használ, a szigorubb eszközökhöz kell folyamodni, de elnézni egyetlen esetet sem szabad.

De nemcsak az őrsparancsnokoknak, hanem a bajtársaknak is kötelessége ez. És nagyon természetes, hogy különösen akkor, ha az illető már ittas, sobszabad vele szemben erőszakosan fellépni, hanem szép szóval, kérlelve kell őt esetleges káros szándékától elterelni s gondolatmenetének más irányt adni. Mert így a legtöbb esetben sikerül őt úgy magára, mint másra nézve ártalmatlanná tenni, míg az azonnali szigorú és erélyes fellépés, a körülmények eme stadiumában, már — mint fentebb is jeleztem — csak fokozza az engedetlenségét és nehezebbé teszi a megfékezését.

*

Nem kevésbé hátrányos a csendőr használhatóságára és megbízhatóságára a szerencsejáték, vagyis a valódi nevén nevezve, a pénzben való kártyázás. Sőt ez még ártalmasabb amannál, mert a kártyás egyén legtöbbször rendszeresen korcsmában és italozás közben szoktak s így, ha az illetőnek nem is volna hajlama az iszákosságra, a gyakori kártyázás közben lassanként megszokja azt is, és a megszokás folytán természetévé, majd szenvedélyévé válik.

Az a csendőr, a kinek szenvedélye a kártyázás, épp úgy megbízhatatlanná válik, mint az iszákos. Ha

A legjobb órák,

legszolidabb ékzerek, egyszerűtől a legdrágábig, egy kézzel, mint részlettízetre 10 évi Jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden,
javítások 5 évi Jótállás mellett. Arjegyék ingyen!

A budapesti Nemzeti Színház homlokzata mai állapotában.

állalma van rá, egész éjszakákat a kártyasztal mellett tölt, ami után csak természetes, hogy a következő napon semmiféle, a szolgálatával összefüggő foglalkozáshoz nincs kedve, álmos, kimerült, nem töriedik semmivel; nemesebb czólokért nem lelkesedik; sőt a szolgálat érdekében való önképzést s hivatásával járó egyéb kötelességei teljesítését is épp úgy elhanyagolja mint az iszákos, tehát használhatósága is csökken, vagy éppen használhatatlanná válik.

Ha tehát akadna olyan csendőr, a ki ennek a szenvedélynek hódol, azzal szemben ugyanazok a kötelességek birtulnak az őrsparancsnokra és bajtársakra, mint az iszákosokkal szemben.

Nem nehéz őket felvilágosítani szenvedélyök káros voltáról, mert hiszen alig van község, melynek lakosai között, hasonló okok miatt, erkölcsileg és vagyoniilag tönkrement egyének ne volnának és csak ezeknek — talán éppen általa is ismert — helyzetét kell újból és

újából eléjük tárni és ismertetni kell vele az erkölcsi züllöttség ama megszegyenítő hatását, a melynek az ilyen egyének ki vannak téve.

Ismertetni és meg kell értetni vele, hogy eme erkölcsi hibái következtében sem a csendőri, de más pályán se boldogulhat, mert az iszákosság és kártyázás, mint a megbízhatatlanságnak és használhatatlanságnak legjellemzőbb előidézői, előmozdítói, képtelenné teszik őt arra, hogy bármely állást csak tőrhetően is betölthessen.

Bizonyos, hogy ilyen és ehhez hasonló oktatások, figyelmeztetések, esetleg szigorú megintések vagy a hol ez sem használ, még szigorubb fenytések alkalmazása folytán, ha csak egy kis becsületeszés van még benne, visszaretten addigi erkölcsi banyatlásától és a javulás útjára tér.

*

Már ez a két rossz szenvedély is elég arra, hogy valamely egyén a csendőrségi szolgálatra alkalmatlannak minősíttessék. De a ki már ennyire baladt a lejtőn, annak ezekkel összefüggésben, sőt éppen ezekből önként következő s a csendőrségnél szintén meg nem tőrhető egyéb erkölcsi hibái is vannak.

Ezek az úgynevezett könnyelmű adósságszinálás és rossz társaságba való keveredés.

Az adósságszinálás jellemzésére már itt megjegyzem, hogy ha valaki nem a saját bibájából, hanem valamely vagy a maga, vagy a családja egyik-másik tagjának betegsége s az ennek gyógykezeltetése, vagy más különleges családi esemény: születés, kibázasítás, elbalázás, esetleg valamely elemi csapás következtében kerül abba a helyzetbe, hogy rendkívüli kiadásai fedezésére elegendő pénzzel nem rendelkezvén, saját hitelképességének megfelelő kölcsönt vesz fel, vagyis — nevében nevezve — adósságot csinál, ezt könnyelmi adósságszinálásnak minősíteni s az egyének erkölcsi bibául felrőni nem lehet, és a követett gyakorlat szerint nem is szokás.

Nagyon természetes, hogy az adósságba keveredés eme méltányolható okait az illetőnek mindannyiszor kétségtelenül és elfogadhatóan igazolnia is kell.

Könnyelmi adósságszinálásnak tehát csak az olyan adósságszinálások tekintetnek, a melyek korcsmai mulatozásból, kártyázásból vagy más szerencsejáték üzéséből, ágyastartásból, a megélhetéshez nem szükséges, úgynevezett luxustárgyak beszerzéséből, avagy ilyenek következtében beálló pillanatnyi pénzszavarak miatt, bajtársaktól vagy magánosoktól felvett kölcsönökből keletkeznek és az illető egyén eljárásából beigazoltan kitűnik, hogy az állástekintély fedezete alatt és nagyobb hitelképesség szinlelése mellett vette fel a kölcsönöket, a visszafizetéssel pedig egyáltalán nem törődvén, ez által a csendőri állás tekintélyét veszélyeztette.

A csendőrnek minden ilyenü adósságszinálástól tartózkodnia kell, mert a mellett, hogy ennek az olí-

járó parancsnokság tudomására jutása esetén fegyelmi fenytésnek teszi ki magát és megbízhatóságát is veszélyezteti, ennek ismétlődése esetén előfordulhat, hogy a testületből is eltávolíttatik.

Már pedig nem tetelezhető fel egy egyénről, hogy önként és eskü alatt elvállalt csendőri állását ilyen könnyelműen veszélyeztesse s úgy ezen, mint esetleg más téren való boldogulásának egyszer s mindenkorra útját vágja. (Vége köv.)

Néhány szó a polgári államszolgálatba való átlépésről.

Irta: Pálffy István csendőrvezető.

Érdemes a vizsgálódásra, hogy mely okok készítetik a fenforgó viszonyokhoz képest a megfelelő javadalmazásu csendőrlegénységet a polgári államszolgálatba való átlépésre.

Azok, a kik erre törekednek, talán pár szóban megadnák erre a feleletet. De ne bamarkodjunk el a dolgot, nehogy félreértsük egymást, hanem vizsgáljuk és keressük az okot, mely a csendőrlegénységet polgári államszolgálatba való átlépésre csábitja és állapotuk meg, vajjon csakugyan olyan csábitók-e ezek.

Tudjuk, hogy az 1873. évi II. t.-cz. alapján a cs. és kir. közősbadsereg, haditengerészet, a m. kir. honvédség és csendőrségnél 12 évig és e között legalább 8 évig altisztképp szolgált egyének, ha megfelelő igazolvánnyal vannak ellátva és magaviseletük kifogástalan, igényt nyerne akár a közszolgálatban, akár pedig az állam által segélyezett vasuti, gőzbaházási és egyéb vállalatoknál leendő alkalmaztatásra. Ez az az igény tehát, a mely feljogosítja a csendőrlegénységet arra, hogy polgári államszolgálatba átléphet.

De nézzük, minő állásokra jogosítja fel ez az igény az illető pályázókat?

Ha a pályázó legalább is a középiskola négy alsóbb osztályából sikeresen levizsgázott s ezt bizonyítvánnyal is kellően igazolni képes, akkor bivatalki állásra pályázhat, ha erre jogosító igazolványt nyer. Ámde nagyon kevés azoknak a száma, a kik ilyen állásra pályázhatnak. A legnagyobb rész csakis szolgai állásra pályázhat, a melynek az irodai, vasuti, postai stb. szolgai állások.

A csendőrségnél a folyó évi július hó 1-étől kezdődőleg már egy csendőr fizetése évenként 900, az őrsvezető 1100, az őrmesteré 1300 korona. Ehhez járul még a szolgálati pótdíj, mely 100 koronától 500 koronáig emelkedik. E szerint egy csendőr abban az időben, a melyben az említett pályázatra jogosult lesz, már 1200—1400, az őrsvezető 1400—1600, az őrmester pedig 1600—1800 korona évi fizetést kap. De van ezenkívül egyéb mellékilletéke is, a melynek az építkezési pótlék, kísérleti díjak, feljelentési jutalékok, tömegátalány stb.

Ezzel szemben a hivataliszolgai, vasuti vagy postai szolgai állás évi 500—600, legjobb esetben — a mi igen ritka — 700 korona javadalmazással van egyhekötve. Mellékilletéke pedig nincsen más, mint a ruházati átalány és a lakkér; ez azonban a csendőrségnél is megvan.

Tisztán látjuk tehát, hogy ez a fizetés közel sem áll arányban a csendőrségnél nyert javadalmazással.

Egészen másképp áll a dolog a hadseregben és a

A Népszínház épülete, melybe a Nemzeti Színház költözni fog.

bonvédségnél szolgáló altiszteknél. Ezek, habár 12 évig vagy ennél is buzamosabb ideig szolgálnak is s bár a valóságos őrmesterségig is felvitték, mégsem érnek el több fizetést, mint évi 840 koronát. És nyugdíjaztatásuk esetén a napi zsoldjuk után nyerendő nyugdíjuk is oly csekély, hogy az még lakbérre is alig elég, nemhogy abból megélni, ruházkodni és családot eltartani lebeszen. Érthető tehát, ha az ilyen altiszt pályázik. Mert ha elnyeri azt az 500—700 korona fizetéssel javadalmazott állást, bosszabb szolgálat után csak felmegy a fizetése évi 900—1000 koronára és ha 40 évi szolgálat után teljes fizetésének élvezése mellett nyugdíjba megy, mégis csak jobban van biztosítva a megélhetése, mintha a csapattól menne nyugdíjba évi 200—300 K nyugdíjjal.

A csendőrségnél is még érthető, ha azok, a kik bizonyos körülményeknél fogva, még az igényjogosultság idejében is csendőri vagy csendőr címzetes őrsvezetői rendfokozatban vannak s előrelátbatólag további szolgálat esetén is abban maradnának, a csapatbeliek példáját követve pályáznak. Mert a polgári állásokban könnyebben elérhető nőülés és az esetleg magasabb összegű nyugdíj elfogadhatóan csábithatja őket. De már az őrsvezetőknél és ennél magasabb rendfokozatu altiszteknél ez érthetetlen. Annál inkább, mert ha az adó és egyéb levonásokat és a fizetésnek bélyeges nyugta alapján való felvételét tekintjük, magasabb összegű javadalmazásban ott se részesülnek, mint itt.

Tudom, vannak olvasóim közt, a kik azt gondolják, hogy ha a csendőrségnél divó szigorú fegyelemkezelés nekem eszembe jutna, akkor majd megtalálnám az okot, a mely miatt a polgári államszolgálatba iparkodnak csendőreink. De én csak azt mondom erre, a mit különben minden gondolkodó bajtársam is tud, hogy ez az állítás tartbatatlan, mert oly kényes és pontos szolgálatnál, mint a milyent a csendőr teljesít, a fegyelem szigorú kezelésére nagy szükség van.

A ki jó katoná volt, abból bizonyára jó csendőr is válik. S a ki jó csendőr, az nem találja szigorúnak a fegyelemkezelést, mert kötelességének iparkodik pontosan megfelelni és arra törekszik, hogy előljáróinak megelégedését, bizalmát és szeretetét mindenben kiérdemelje.

A ki pedig nem erre törekszik és nem rendeli alá a saját érdekeit a szolgálatnak, az előtt szigorúnak tűnhetik fel a fegyelemkezelés, mert hiszen téves és könnyű gondolkodásmódjánál fogva könnyen összeütközésbe kerül a szabályokkal, az előljáróival és ez természetesen maga után vonja azt, a mit ő szigorú fegyelemkezelésnek minősít, a mi azonban csak eszköz arra, hogy őt basznos tagjává lenni kényszerítse a testületeknek.

Éppen így vagyunk a nőülés kérdésével is. Látnuk, hogy érdemes altiszteink, sőt ujabban egyes bosszabban szolgáló csendőrök is mind többen kapnak nőülési engedélyt, mert szaporodnak az olyan laktanyák, a hol nősnék való lakások vannak és ezen kívül kivételesen oly belyekre, a hol nősnék való lakások nincsenek, lakbéréket is engedélyeznek.

Tudjuk mindannyian, hogy azok közül, a kik így módon elbagyták a testületet, sokan és sokszor bánkódva gondolnak vissza elhamarkodott elhatározásukra. Mert ne higgye senki, hogy a polgári szolgálatban valami eldörádó vár reája. Ott is engedelmességni, becsületesen s komolyan dolgozni kell. És míg itt a laktanya és lőszerelvénytisztogatási és más hasonló munkát a c éléség (főzőnő, mindenesgyerek, loápoló)

végzi helyette, ott a szolgálai alkalmazásokban ugyanezeket a teendőket is magának kell teljesítenie. Azt bizem felesleges dolog erről bővebben beszélni. A ki merlegelni tudja a helyzetét és összehasonlítást tud tenni a mostani helyzete és az elnyerendő állással járó helyzete között, az úgy sem kívánczik el a csendőrségtől.

Jól meg kell gondolni manapság minden embernek, mikor egy már megszokott állását elhagyni akarja. vajjon helyesen cselekszik-e? Minden csekély természetű kellemetlenség miatt nem érdemes újabb pályát választani s új életet kezdeni. Egy komoly gondolkozású férfi ezt nem is teszi, mert nem esik kétségbe, ha egyszer-másszor nem is úgy történik valami, a mint remélte, várta. Az élet küzdelem itt is, másutt is. S a ki sokszor kezd, ritkán végez. Helytelenül cselekszik tehát, a ki maga idézi elő a maga kárát.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Az áruló hajszálak.

Írta: György István csendőrőrmester.

Nagy volt a riadalom Nyitra megye Nagysurány községben 1900 szeptember hó 16-án. De lehetett is, mert Surány községben még a régi betyárvilágban sem történt az említett éjszakához hasonló eset. Mert hogy pénzért vagy más értékes jószágért valakit meggyilkolnak, az még érthető; de hogy valakit egy pár koronát érő téli ingért gyilkoljanak meg, szinte érthetetlennek látszik. Pedig úgy volt. Mert Cs. J. hátszegi lakost a község közszerzetben és tisztelőben részesülő egyik polgárát éppen egy téli ingért gyilkolták meg. Legalább addig, míg a tettes meg nem került, így látszott a dolog, mert Cs. J.-től — kinél különben az eset idején semmiféle értékes tárgy nem volt — az ingon kívül más nem hiányzott. Az egész lakosság méltatlankodva, szörnyűködve tárgyalta az esetet és találgatták ki lehet az elvetemült gyilkos.

Az esetről csakhamar az őrs is értesült. Őrsparancsnokom gyengélkedő lévén, engem bizott meg a nyomozással. Ennek a megbízatásnak jobban örültem, mint a világ minden kincsenek, mert ily esetben még sohasem nyomoztam. Járőrtársammal a helyszínre érve, a helyszíni szemlét megejtettem, de ott már semmit sem lehetett megállapítani, mert a hullát elvitték s az e közben oda sereglett lakosság úgy össze-vissza taposta a helyszínt, hogy semmi olyan nyom, tárgy vagy jel nem volt felfedezhető, a mi a nyomozás megkezdésére és irányítására, vagy a tettes kilétére csak legcsekélyebb támpontul is szolgálhatott volna. A mint ilyenek után kutatva vizsgálódom a helyszínen, figyelmemet egy, a héjától kissé megfosztott fa ragadta meg, a melynek ezen a részen néhány hosszú őshajszálát vettem észre. Ezeket szépen összeszedtem és pénztárcámban elhelyezve, a hullá megtekintése végett a községbázára indultunk.

Már ott találtam az orvozt, ki a hullát megvizsgálva a nyakon talált nyomokból megállapította, hogy Cs. J.-t az ismeretlen tettes megfojtotta. A fejbőr hátsó részén talált bőrléhorzsolásból pedig arra következtetett, hogy azt a tettes valamely érdes kemény tárgyhoz nyomhatta és az horzsolhatta meg a tettesrel küzdő Cs. J. fejbőrét. Ezenfelül a hullá ökolbe szorított ujjai között még 4—6 vörös hajszál is találtunk, a mi arra engedett következtetni, hogy az csak a tettes hajszála lehet, melyet az elhalt azzal való küzdelmében húzhatott ki.

Ez gondolkozóra ejtett. Már majdnem három évig voltam a surányi őrsön, a lakosság nagyobb részét személyesen ismertem. A mint így emlékezetemben kutatok a tettes után, hirtelen eszembe jutott, hogy a helyszíni szemlét követően találkoztunk K. nevű legénynyel, ki kalapját levéve köszöntött

A Nemzeti Színház épülete az 1840-es években.

bennünket. Ezen én már akkor is elcsodálkoztam, mert jól ismertem őt és sok bajom is volt vele s bár sokszor találkoztunk hol egy, hol más körülmények között, de még sohasem érdemesített annyira, hogy köszöntött volna.

Mintán őt olyan mindenre képes falurosszának ismertem és mivel a meggyilkolt még életerős ember volt, arra a következtetésre jutottam, hogy csak nálánál erősebb ember fojtotta meg, ez pedig M.-re teljesen ráillett, de különösen, hogy ő is vöröshaju volt: tisztában véltem lenni vele, hogy a tettes nem lehet más csak ő.

Mint hogy pedig szokásos büntettes is volt, azonnal a község házához rendeltem és kérdőre vontam a cselekményre nézve. Tagadott konokul, sőt a felmutatott vörös hajszálak láttára se jött zavarba, — falusi észlasmód szerint kijelentvén — hogy nemcsak egy tarka kutya van a világban. Ruházatát is megvizsgáltam, de nem volt rajta a keresett ing. Azt azonban észre vettem rajta, hogy a hajszálak láttára meglepődött.

Elhatároztam tehát, hogy lakását is átkutatom. S bár a legalaposabban végeztem a kutatást, az ing mégsem került elő.

Már-már meghiusultak éreztem reményemet, midőn az udvaron járkálva — a fészerbe berakott szalma tetején észre vettem, hogy az röviddel előbb meg lehetett bolygatva. Elrendeltem tehát az egész szalma kiszedését. M. erre elhalványult és tiltakozó szavain is észrevehető volt az igaztottság. Mikor pedig alig egy kevés szalma kiszedése után előkerült a éli ing, elkialtotta magát:

— *Vessze vagyok, bevallok mindent, én gyilkoltam meg Cs. J.-t.*

Ezután előadta, hogy a foldeken ő szeszőlalkozott Cs. J.-vel és tettelességre kerülvén köztük a dolog, dühében a fa kérgehez nyomva, megfojtotta. Az inget pedig csak azért huzta le róla, hogy ekként a nyomozást félre vezesse.

A tetteit beismerése és a bűnjel alapján a bíróságnak adtak át, hol elvette méltó büntetését.

Számtalanszor hangoztatott elv az, hogy a nyomozó csendőr figyelmét a legcsekélyebb nyomnak vagy tárgynak se szabad elkerülni. Ez esetben is ennek szemelőtt tartása és kiterjedt személyismeretem segített oly hamar és könnyen a szép eredményhez.

KÉPEINKHEZ.

Az új Nemzeti Színház.

A múlt század 30-as éveiben nemzeti közadakozásból épült Nemzeti Színház nemsokára a multak emléke lesz. Beteljesedik rajta is, mint annyi sok más, hogy semmi sem maradandó a világon. Tűzbiztonsági és technikai szempontból már hosszabb idő óta kifogások merültek fel ellene s most már végképp elhatározott dolog, hogy egészen lebontják. Pedig a magyar színészet benne fejlődött nagygyá s a magyar dráma is benne emelkedett európai színvonalra. Emellett — bár a színészet gyermekkorában nagyobbrészt a külföld és a német színpadi irodalomból táplálkozott — a későbbi időkben, a magyar színpadi irodalom erősödése után nagyon sokat lendített a nemzeti irodalom magyarosítása körül. Képeinkben a most még fennálló Nemzeti Színházat és a budapesti Népszínházat mutatjuk be olvasóinknak. Utóbbit azért, mert míg az új Nemzeti Színház felépül, helyébe ez hárított ki.

HIREK.

Határsértés Julius 13-án a piatraalhai örskörlet-bez tartozó Vidravám közelében öt román batárörkatonát több magyar alattvalót magyar területen meg-támadott, a magyar területen állott magyar erdőőrre rálőtt és a megtámadott magyar alattvalók közül tizen

Romániába kísért. Az erdőőrre intézett lövés eredménytelen volt. A vizsgálat a brassói csendőrkerületi parancsnokság intézkedésére bevezettetett.

Gyilkosság. A fehérmegyei Kisláng községben július 14-én éjjel 12 órakor Tóth István kislángi lakos apósának, Gáspár Péternek lakásába batolva, ott az anyósát baltacsapásokkal megölte, apósát és annak István nevű baltacsapásokkal megölte, apósát és annak István nevű négy öves fiát ugyancsak baltával összevagdálva, életveszélyesen megebesítette, azután pedig a házat rájuk gyújtotta. A kislángi örsnek a helyszínén nyomban megjelent járőre a hullát és a sebesülteket az elégeástól megmentette, a tettest pedig elfogta.

Dinamit-merénylet. A hunyadmegyei Kracsunesden az «Első Erdélyi Aranybánya r. t.» Krausz Mihály nevű felügyelőjének lakásába július 13-án éjjel 1 óra tájban ismeretlen tettesek dinamitot dobtak. A felrobbant dinamit Krauszt és nejét könnyen megebesítette, a lakást és butorzatot pedig megrongálta. Az ismeretlen merénylők ellen a nyomozás folyamatba tététt.

Tűz. Pasztó bevesmegyei községben július 14-ikén Robeim Károly és fiai budapesti fakereskedő cégnek a vasuti állomáson levő faraktára a mozdony szikráitól meggyuladt és az ott felbalmozva volt mintegy 15 000 vagon tüzifa 200,000 K kárértékben elégett. A kár biztosítás révén megtérül.

Fegyveres csavargó. Novák Albert Abauj-Tornamegye Szögliget községi illetőségű egyen a cs. és kir. 34. gyalogezredtől megszökött és Szögliget és Körtvélyes községek erdeiben fegyveresen csavarogva a vidék lakosságát rettegetében tartja. A fegyveres csavargót Virágh járásörmester, tornai járásparancsnok a szárdalmási, szini és komjáti örsökről összpontosított nyolcz főnyi legénységgel üldözi.

Bucszuszó. A közelmultban állandó nyugállományba helyezett Schieder János járásörmester az alábbiakban bucsuzik el a testület minden tagjától:

«Huszonnégy évvel ezelőtt, szüleim és barátaim ellenzése dacára is követve szívem sugallatát és a csendőrség iránt érzett rokonszenvtől vezéreltetve léptem be a csendőrségi testületbe. Őszintén mondbatom, soha azt a lépést meg nem bántam. Büszke öntudattal viseltem mindig a csendőr nevet. Most pedig, mikor törődöttségem és rokkantságom a testület elhagyására és nyugállományba vonulásra késztet, megbotottan mondok hucsut minden bajtársamnak. S egyhen mindannyi-nak szives jóindulatába és emlékébe ajánlván magamat, még arra kérem őket, hogy a csendőrségi testület és előjárók iránt, mindenkor adandó, példás ragaszkodással és sohasem változó tisztelettel és szeretettel viseltessenek. Alázatos tisztelettel kérem ezuttal összes volt előjáróimat is, hogy azért az atyai jóindulatért, melyet irányomban tanusítani mindig kegyesek voltak, őszinte köszönetem és soha nem muló bálázózetem önként és szívből jövő nyilvánítását, kegyesen elfogadni méltóztassanak». Budapest, 1908 július hó. Schieder János ny. járásörmester.

Egy komoly, törekvő, szorgalmas és megbízható volt altiszt bucsuszava ez, melyet örömmel bozunk a testület minden tagjának tudomására.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, könnyességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük emélfogva

olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyegyet ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válaszig mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezősködéseknek eleje vétezzék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Őrs Mozsgó. Sorsjegyekről később. Hogy a Csendőrségi Lexikon II. kiadása mikor jelenik meg, nem tudjuk. Az Általános Ismeretek Tára és A szesz italok és a nemi betegségek elleni óvintézkedést ismertető könyv már szétküldött.

Cs. J. Olvassa el mult évi 26. számunkban «H. A.» csendőrnek adott válaszunkat.

P. J. Kérdése nem elég világos, s így nem felelhetünk.

Kutató. 1. és 3. igen, az összeg rendeletileg van szabályozva, a vonatkozó táblázat minden jegyzői irodában ki van függesztve; 2. egy koronás bélyeg, ha csak szegénységi bizonyítvány alapján nem bélyegmentes; 4. a szolgabírói hivatal által kiállított igazolványokért a községi elöljáróságnak semmit se kell fizetni; a jegyző valószínűleg az igazolványért benyújtandó körvény megírása fejében fizettet magának, a mihez joga van.

Leonidas. Feljelentendő.

K. J. csendőr. 1. Néveletlenség; 2. nem; 3. azóta már felvette; 4. ha jogtalanul elti lajdonította: lopást.

V. A. A runsort a kerületi parancsnokságnál vezetik, így nem tudjuk.

Tudni vágyó. Megmaradnak; 317. sz.; nem lehet tudni.

N. J. 1. Megmaradnak; 2. kérje szolgálati uton.

R. 1. Ha alkalmas, igen; 2. és 3. próbaszolgálatra a vasúthoz menni nem lehet; a felvétel napidíjas minőségben történik, s pályafelügyelővé csak a megkívánt szakvizsga letétele után, körülbelül egy-két év múlva nevezetik ki, mely minőségben mindaddig megmarad, a míg az üresedéshez képest pályázat nélkül, hivatalból felvigyá óvá ki nem nevezik; 4. a napidíjas és gyakornoki minőségben eltöltött idő a nyugdíjba beszámíttatik ugyan, de a csendőrségi, illetve katonai szolgálati idő még közvetlen átlépés esetén is csak akkor, ha ezen idő után a nyugdíjpótlék a vasuti alapba befizetettik: ez a pótlék az igényjogosultsági igazolvány alapján történt közvetlen átlépés esetén a belügyi tárczát terheli. Gondolja meg alaposan a dolgot, ne hogy holtig tartó számban-bánom legyen a vége.

Nyelka. őrmester. Papirkosarunk van s így, mivel álmokat nem küldünk, beküldött munkája odavándorolt. De mert munkájából tehetség tűnik ki, arra kérjük, hogy egyes elért vagy ismert fontosabb és érdekesebb nyomozási eseteket dolgozzon fel és azt küldje be. Így szabad idejét hasznosan fogja felhasználni és nekünk is örömet okoz.

Gr. M. 58. Ha a szolgálati idejére vonatkozó adatok helyesek s ha ön közvetlenül lépett át — miről csak a felülvizsgálati iratokból győződhetünk meg — akkor beszámítható szolgálati ideje 1908. évi július hó végéig (mert ténylegességi illetékeit addig fogja élvezni) meghaladja a 20 évet s nyugdíj fejében a július hó 1-vel folyóvá tett 1300 korona alapfizetés és 500 kor. pótdíj négy nyolczad része, vagyis 900 korona lesz folyósítva, mely összegnek egy havi hányada 75 koronát tesz ki.

Aspis. Helyesen úgy mondja, hogy «nem respektálják».

Alföldi csendőr. Ha az engedélyt megkapja, akkor a rendelkezésre álló lakás lesz részére kiutalva s lakbérvállást nem kaphat; így tehát a kérdéses alapra nincs is mit felajánlani. A számdék szóp lélekre vall, de nem valószínűleg meg. Kérvényében felesleges említést tenni róla.

K. J. Ha arra érdemes, úgy kinevezik, illetőleg előléptetik.

Szalóci csendőr. 1. Igen; 2. kérheti, és pedig a felülvizsgálatán alkalmával, de hogy a kérelmét teljesítke, az attól függ,

hogy hosszú szolgálata alatt minő szorgalommal, eredménynyel teljesítette kötelességét

A. 1. Igen; 2., 3. sem kérés mellett, sem a nélkül; 4. nem Novák őrsvezető. Ugy tudjuk, hogy még nincs sajtó alá rendezve, tehát meg sem rendelhető.

S. J. Az, a ki idősebb járőrvezető.

Remény. Nincs joga, nem kötelesek.

B. J. havasolja. Egy szó sem igaz belőle.

A. A. Olvassa el a «Laktanya szabályok» 17. pontját.

Poprádmenti csendőr. Az ált. szolg. htv. XV. fejj. g) pontja teljes felvilágosítást ad.

Soós őrsvezető. Kérdés: Gazdasági terményeknek 60—100 koronáig terjedő értékben «a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről» szóló 1894. évi XII. tcz. 93. §-ában felsorolt, bekerített helyekről bemászás útján véghez vitt ellopása miként minősítették? Válasz: Lopás vétségének, hacsak a btkv. 336. §-ában foglaltak nem nyerne alkalmazást. A «bemászás» jelen esetben nem ad jogalapot arra, hogy a lopás büntetnek minősítessék, mert a mezőrendőri törvény 93. §. a) pontja gazdasági terményeknek gyümölcsös kertből, szőlőből stb. bekerített helyekről bemászás útján való ellopását 60 kor. értékig kihágásnak minősíti, így tolát a btkv. 336. §. 3) pontjában említett «bemászás» ettől élesen megkülönböztetendő. Ebből önként következik, hogy a 60—100 koronáig terjedő kár csak lopás vétségének minősíthető.

H. Sopron. Még nem lett beterjesztve.

Palánkai őrs. Sorsjegyei közül az 5188—50. számú osztrák vörös kereszt sorsjegy a törlesztési huzáson 30 koronával kisorsoltatott.

B. Alsópodsága. Sorsjegyei közül a 8938—13. számú magyar vöröskereszt sorsjegy a törlesztési huzáson 30 koronával kisorsoltatott.

Vincze pr. csendőr Hőgyész. Hogy kérdésre válaszolhassunk, sorsjegyeinek számait (sorszám és szám) is pontosan közölje.

Többnek. A zsold és szolgálati pótdíj emelése folytán a nyugdíjak és végkielégítések változott összege — mint illetékes helyről értesülünk — egy táblázatba lesz összefoglalva, a melyet annak idején mi is közre fogunk adni. Addig legyenek türellemmel.

Baka. 1. Olvassa el lapunk 1906. évi 4. számában «A határrendőrség» czim alatt közölt cikkünket és a f. évi 25. számunkban «Tudni vágyó csendőrnek» adott üzenetünket. 2. Hadiseregünkben most már egyedül br. Fejérvény Géza cs. és kir. tábornagy van a Mária Terézia rend lovagkeresztjével kitüntetve, azonban ezen rendjel lovagjai még ő fonsége Alfonz, szicíliai kir. herceg, Caserta grófja és ő fonsége Ernő Ágost cumberlandi és brannschweig-lüneburgi kir. herceg.

Alföldi öreg zsoldár. Igen.

Itzgonyi őrmester. 1. Nem; 2. igen, de fegyveradó alá esik.

Próbacsendőr. Bármely könyvkereskedésben megkapja.

Zeidner őrsvezető. Olvassa el lapunk f. évi 26. számában «Soós őrsvezetőnek» adott üzenetünket, a bélyegyet lapunk javára bevételük.

Arvanygyöfő öreg zsoldár. 1. és 2. nem; 3. A btk. 336. §. 2. pontja szerint minősülő büntett (btk. 117. lapoldalán levő 12. pont). 4. Vétség. — A bélyegyet lapunk javára bevételük.

Érvelő Br. A csendőrségi és szolgálati pótdíj között az a különbség, hogy az előbbi «havi», az utóbbi «napli» illetéket képez, ezélje mindkettőnek ugyanaz, t. i. a csendőrségi «különleges» szolgálat megjutalmazása. — A «szolgálati pótdíj» mint a zsold (havi díj) kiegészítő része aonni foglalható le, még a rangotálya non aorolt havidíjasoknál sem.

T. J. Három övre.

P. E. 1. A kúria gyakorlata szerint orgadóság (B. J. T. XVIII. 2. 9575—87. sz.) 2. Bűncseged.

HIVATALOS RÉSZ

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi július hó 10-én Bad-Ischlben kelt legfelsőbb elhatározásával:

Fery Oszkár, a székesfehérvári VI. számú csendőrkerületnél létszám felett vezetett alezredest, a magyar királyi helügyminiszterium csendőrségi osztályának vezetőjét, ezen szolgálati alkalmazása alóli felmentése és létszám felett való vezetésének beszüntetése mellett, a *Kolozsvári I. számú csendőrkerület parancsnokává* és

Oláh Ödön, budapesti III. számú csendőrkerületbeli alezredest, kerületénél létszám felett való vezetése mellett, a magyar királyi helügyminiszterium csendőrségi osztályának vezetőjévé legkegyelmesebben kinevezni, továbbá

postupiczi *Kostka* Pál ezredesnek, a brassói VII. sz. csendőrkerület parancsnokának basonló minőségben *Pozsonyba* és

Bencze Bálint őrnagynak, a debreczeni VIII. számú csendőrkerület másod-törzstisztjének, hasonló minőségben *Budapestre való áthelyezését*; végül

Enyeter Ferencz ezredesnek, a kolozsvári I. számú csendőrkerület parancsnokának, mint egészségi okokból szabadsággoltnak jelen szolgálati alkalmazása alóli felmentése mellett *létszámon felül való vezetését* legkegyelmesebben *elrendelni* méltóztatott.

Kinevezettek:

1908. évi július 16-ával:

ettrekarsai *Ludács* Ákos, V. számú csendőrkerületbeli százados, pozsonyi szárnyparancsnok, ugyanazon csendőrkerületnél pótszárnyparancsnokká és

kriecsfalusi *Kriecsfalussy* Jenő, IV. számú csendőrkerületbeli százados, a máramaroszigeti 1. szakasz parancsnoka, ugyanazon csendőrkerületnél Máramaroszigetre szárnyparancsnokká.

Megbízottak:

1908. évi július hó 16-ával:

Spalla Aurél, II. számú csendőrkerületbeli százados, szegedi pótszárnyparancsnok, a VII. számú csendőrkerületnél,

Bariss Árpád, IV. számú csendőrkerületbeli százados, kassai pótszárnyparancsnok, a III. számú csendőrkerületnél és

Pfeiffer Károly, III. számú csendőrkerületbeli száza-

dos, budapesti szárnyparancsnok, a VIII. számú csendőrkerületnél a másodtörzstiszti teendők végzésével, továbbá

Honyetz Károly III. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, kecskeméti szakaszparancsnok, a kecskeméti és végül

Hamza Gyula, V. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, a pozsonyi 1. szakasz parancsnoka, a pozsonyi szárnyparancsnokság ideiglenes vezetésével.

Áthelyezettek:

1908. évi július hó 16-ával:

Kintis István, I. sz. csendőrkerületbeli százados, tordai szárnyparancsnok, a II. számú csendőrkerülethez Szegedre és

Geyer János, IV. számú csendőrkerületbeli százados, máramaroszigeti szárnyparancsnok, ugyanazon csendőrkerületnél Kassára, mindketten pótszárnyparancsnokká való kinevezés mellett,

Fuxhoffer Gyula, V. számú csendőrkerületbeli százados, pozsonyi pót-szárnyparancsnok, szárnyparancsnoki minőségben ugyanazon csendőrkerületben Besztercebányára,

Wachsmann Vilmos, III. számú csendőrkerületbeli százados, kecskeméti szárnyparancsnok, hasonló minőségben a VI. számú csendőrkerületbe Szekszárdra,

Sziz Géza, V. számú csendőrkerületbeli százados, besztercebányai szárnyparancsnok, basonló minőségben a III. számú csendőrkerülethez Budapestre, továbbá: a jelenlegi szolgálati minőségükben:

Bulay Andor, IV. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, felsőviszói szakaszparancsnok, ugyanazon csendőrkerületben Máramaroszigetre az 1. szakaszhoz,

Demény Dezső várakozási illetékekkel szahadsággolva volt hadnagy, a IV. számú csendőrkerülethez Felsőviszóra,

Ranezay Imre, V. számú csendőrkerületbeli hadnagy, aranyosmaróti szakaszparancsnok, a II. számú csendőrkerülethez Lugosra a 2. szakaszhoz,

Székendy Béla, II. számú csendőrkerületbeli hadnagy, a lugosi 1. szakasz parancsnoka, az V. számú csendőrkerülethez Aranyosmarótra,

Kürtly Endre, IV. számú csendőrkerületbeli hadnagy, az eperjesi 2. szakasztól, a II. számú csendőrkerülethez Temesvárra az 1. szakaszhoz,

besenyei *László* Béla, II. számú csendőrkerületbeli hadnagy, a temesvári 1. szakasztól, a IV. számú csendőrkerületbe Eperjesre a 2. szakaszhoz és

szamosfalvi *Panajott* Sándor, III. számú csendőrkerületbeli hadnagy, a szolnoki 2. szakasz parancsnoka az V. számú csendőrkerülethez Pozsonyba az 1. szakaszhoz.

Kényelmes

havi részletfizetésre

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

hegedűk, grammofonok, fuvolák, czimbalmok

őnműködő, forgatható hangszerek.

Előzékeny kiszolgálás, méltányos üzleti elvek.

ELEK és TÁRSA

BUDAPEST, Károlyi-körút 10. sz.

a legköltehetőbb, leg-
szébb gyártmányok.

Dús választék!

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi minister úr által:

Soltész Imre és

Schill Ferencz, m. kir. V. számú csendőrkerületbeli főhadnagyok, előbbi szakaszparancsnoki és oktatótishti, utóbbi szakaszparancsnoki és segédtishti minőségben kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységeért.

Kósa Imre, m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokságbeli járásörmester, a közbiztonsági szolgálat terén 23 éven át kifejtett igen eredményes működéseért.

Máté Miklós, m. kir. III. számú csendőrkerületbeli törzsörmester, 17 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt, de különösen a csendőrbíróságnál töltött 9 évi segédmunkási alkalmazásban kifejtett tevékenységeért.

Ternai Miklós, m. kir. IV. számú csendőrkerületbeli járásörmester, segédoktatói minőségben huzamosabb időn át kifejtett kiváló szorgalmaért és igen eredményes működéseért.

A m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Gémesi Márton pótlókeretbeli cz. örmester, mert mint pótlóidomító altiszt, hosszabb időn át való alkalmazása alatt nagy szorgalmat és tevékenységet fejtett ki, alárendeltjeit helyesen és célirányosan befolyásolta és vezette.

Kosztolányi István cz. örmester, mert hét évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt általában, de különösen mint a palicsi fürdő-különítmény parancsnoka oly foku buzgalmat és eredményes tevékenységet fejtett ki, hogy a hatóságok és fürdőző közönség elismerését vívta ki magának, továbbá mert a kerület törzséhez segédmunkási minőségben való vezényeltetése alatt is szorgalmának és jól használhatóságának adta tanujelét.

Előléptettek:

1908. július hó 1-ével:

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Garabb Gyula, *Bertalanffy Dezső* és *Csederla Dezső* hadapród csendőr címzetes örmesterek, hadapród örsvezető címzetes örmesterekké; továbbá:

Csáki Lőrincz, *Fülöp Áron*, *Kalmár Antal*, *Csökönyi Imre*, *Márton Lajos*, *Miklós Mózes*, *Koós József*, *Pakulár György*, *Galicza József*, *Bardocz Károly*, *Bodola Mózes* és *Péter Lajos* örsvezetőket, örsvezető címzetes örmesterekké; végül:

Fejér András, *Szoboda Antal*, *Rend Lajos*, *Nagy Izsák*, *Rosonczy Mihály* és *Demeter Péter* címzetes örsvezetőket, örsvezetőkké.

Pénzbeli megjutalmazások.

A m. kir. belügyminiszter ur a folyó évi június hó 9-én és 23-án kelt 64584. és 75503/V. b. szám alatt kelt rendeleteivel a közbiztonsági szolgálat terén ki-

fejtett eredményes működésükért a III. számú csendőrkerület állományába tartozó *Lamos Árpád* járásörmesternek 150, *Szalay Pál* cz. örmesternek 100 és *Földes László* cz. örmesternek 150 korona pénzbeli jutalmat adományozott.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Szűcs Illés, *Papp Sándor*, *Böloni József*, *Kasza János*, *Dósa Ferencz*, *Kiss András*, *Pataki István*, *Balogh Lajos*, *Annus János*, *Pál Imre*, *Pópa János*, *Giszlár Rezső*, *Sztojkov Milán*, *Szabó György*, *Nagy Imre*, *Pilisi Sándor*, *Ruden János*, *Farka János*, *Orosz László*, *Kulesár András*, *Moré János*, *Szántó János*, *Kárászi Gyula*, *Kocsis Ferencz*, *Bárdi Sándor*, *Farkas János*, *Farkas János II.*, *Dobos István*, *Fratilla János*, *Agh Zsigmond*, *Kengyela Gusztáv*, *Turi István* és *Ferencz Géza* csendőrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Horváth József ez. örmester 1 drb., *Schön Henrik*, *Puskás József* és *Németh Mózes* cz. örsvezetők, *Hári József* és *Herczeg Imre* csendőr cz. örsvezetők 3—3 drb. 10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítették.

Névváltoztatás.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Buric Péter cz. örsvezető családi nevét, a m. kir. belügyminiszter urnak folyó évi június 1-én 61830/VI-a szám alatt kelt engedélye alapján *Bán*-ra változtatta.

Házasságra lépett:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Kira János cz. örmester, *Hübner Hedvig*gel, 1908 június 28-án, Pancsován.

a m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Benedek Fülöp örmester, *Simon Annával*, 1908 június 21-én, Kézdiszentkeresztben. *Klamer György* cz. örmester, *Szakács Bertával*, 1908 június 25-én, Zahiton. *Szász András*, örsvezető, *Mester Elvira*, *Helenával* 1908 június 16-án, Parajdon.

PÁLYÁZATOK.

Egy irodasegédtishti állás a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 600 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiakolai osztály. Kérvények a minisztérium elnöki iropájába 1908. évi július hó 31-ig.

Egy főfegyőri állás a márianostrai kir. orsz. letartóztatási intézetnél. Kendő fizetés 1000 korona. Természetbeni lakás. Természetbeni ruházat. Kenyérjárandóság. Magyar nyelv szóban és írásban. Kertészeti és gazdasági ismeretek. Az igazságügy-miniszterhez címzett kérvények a márianostrai kir. orsz. letartóztatási intézet igazgatóságához 1908 augusztus 4-ig.

A m. kir. Államvasutak szombathelyi üzletvezetőségénél
1 hivatalszolgái,
2 állomásnálhárói,
2 váltókezelői állás

Fizetés 800 korona, a pályáéri állásnál 600 kor. Természetbeni egyenruházat, Minden állások a végleges kinevezés elnyeréséig 2 korona napibérral javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat. Ezenkívül:
Az állomásnálhárói állásnál: a vasuti személy- és körbiztonsági szabályzat ismerete.
A váltókezelői állásnál: a váltóútri szolgálatra vonatkozó utasítatok ismerete.

Ugyanott
1 állomásfelvigyázói,

Fizetés 1250 korona. Lakpénz 250—500 korona. Természetbeni egyenruházat. A végleges kinevezés elnyeréséig 2 kor. napibér.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Ily végzettség hiányában vasuti alistasági képesítő vizsga. Tíz havi próbaszolgálat. Táviró, forgalmi és kereskedelmi vizsga és felhatalmazás az önálló forgalmi szolgálatra.

Kérvények a m. k. Államvasutak szombathelyi üzletvezetőségéhez 1908. évi augusztus hó 9-ig.

A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaságnál:

1 hivatalszolgái
5 tehervonat kalauzi,
3 váltókezelői,
2 pályáéri állás.

Fizetés 800 kor. Valamennyi állásnál 150—300 korona lakbér és természetbeni egyenruházat, a tehervonat kalauzi állásnál ezenkívül mellékilletmény jár.

Minden állások a végleges kinevezés elnyeréséig 2 korona 40 fillér napibérral javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. a pályáéri állásnál 2 évi, a többieknél 1 évi próbaszolgálat. Ezenkívül:

A tehervonat kalauzi állásnál: Négy középiskolai osztály. A jelzési és vonatkezelői szolgálatra vonatkozó utasítás ismerete. A váltókezelői állásnál: A jelzési és váltókezelői szolgálatra vonatkozó utasítások ismerete. A pályáéri állásnál: Vizsga letele az idevágó olgálati és jelzési utasításból.

Ugyanott

Egy pályamesteri állás.

Fizetés 1200 korona. Lakpénz 300—500 korona. Természetbeni egyenruházat. A végleges kinevezés elnyeréséig 2 korona 40 fillér napibér.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Szakvizsga letele előtt hat havi, utána két évi próbaszolgálat. Ezenkívül: megfelelő ipari képzettség (kőműves, asztalos stb.) és pályamesteri vizsga.

Kérvények a cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság üzletigazgatóságához 1908. augusztus 12-ig.

Egy őrnöki állás Mármaros vármegye turnaei járásánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Négy középiskolai osztály. Próbaszolgálat. Kérvények Mármaros vármegye főispánjához 1908. évi augusztus hó 5-ig.

Egy őrnöki állás a lippai királyi járásbiróságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és román nyelv tudása. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a tomiavári kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi augusztus 3-ig.

Egy őrnöki állás a nagyigmándi kir. járásbiróságánál. Fizetés pótlékkal 400 korona. Szabályszerű lakpénz esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Hat havi előzetes bírósági próbaszolgálat. Kérvények a komáromi kir. törvényszék elnökéhez 1908. aug. 12-ig.

Egy irodatiszti állás a zombori pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 K. Megfelelő lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a zombori pénzügyigazgatóságához 1908. szept. 10-ig. A kérvényben a pályázóknak nyilatkozni kell aziránt, vajjon a kérelem csak ezen állásra vagy ezen állásnak áthelyezéssel való betöltése esetén ezáltal máshol megüresedő állásra is vonatkozik-e.

Egy őrnöki állás a titeli kir. járásbiróságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a kaposvári királyi törvényszék elnökéhez 1908. évi aug. 13-ig.

Egy hivatalszolgái állás a hozovicsi kir. járásbiróságánál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona ruhálatmenny 100 korona vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a karánsebesi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi aug. hó 22-ig.

Egy őrnöki állás az aranyosmaróti kir. ügyészségénél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények az aranyosmaróti királyi ügyészséghez 1908. évi aug. hó 2-ig.

Egy irodatiszti állás a budapesti pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 500 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a budapestvidéki pénzügyigazgatóságához 1908. évi augusztus hó 15-ig.

Egy irodatiszti állás a nyitrai m. kir. pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 520 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a nyitrai pénzügyigazgatóságához 1908. évi szept. 7-ig.

Egy járási őrnöki állás a szeghalmi főszolgabírói hivatalnál. Az 1904. évi X. törvényezikben megállapított javadalmazás. Négy középiskolai osztály. Békés vármegye főispánjához címzett kérvények Békés vármegye alispánjához 1908. évi augusztus hó 15-ig.

Öt rendőri állás Temevár sz. kir. város főkapitányi hivatalánál. Fizetés 800 korona. Lakpénz 120 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Német nyelvismeret. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények Temevár sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalához 1908. évi december hó 31-ig.

Vászon zubbony.

!!Csendőrség előnyben részesít!!

Vászon nadrág.

GERŐ ALADÁR

Csendőr-ing

Csendőr-alsó-nadrág.

Különféle minőség.
Arjeggzék bérmentesen

Budapest, VI., Szerecsen-utca 41. sz.

Különféle minőség.
Ponton és gőrsen elint.